

Sprawozdanie
z działalności FWPN
za rok

2022

FUNDACJA WSPÓŁPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ
STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

PL

Spis treści

- 2 Wstęp
- 5 O Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej
- 8 Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej i polsko-niemieckie wsparcie na rzecz Ukrainy
- 8 Darowizna FWPN na rzecz Polskiej Misji Medycznej
- 9 Punkt pobytowy dla uchodźczyń i uchodźców z Ukrainy w lokalu Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej
- 10 Stypendia dziennikarskie dla dziennikarek i dziennikarzy oraz korespondentek i korespondentów wojennych z Ukrainy
- 11 Linia projektowa „Mosty przyszłości. Polska i Niemcy dla Ukrainy”
- 13 FWPN partnerem Warsaw Security Forum 2022
- 16 **Media, opinia publiczna**
- 18 XV Polsko-Niemieckie Dni Mediów i XXV Polsko-Niemiecka Nagroda Dziennikarska
- 26 Stypendia dziennikarskie FWPN 2022
- 27 „Młoda Redakcja” stron internetowych FWPN
- 30 **Edukacja**
- 32 PolenMobil 2022
- 35 Projekt „Polacy z wyboru” w 2022 roku
- 38 **Nauka**
- 40 Konferencja „50 lat stosunków dyplomatycznych Polska – Niemcy 1972–2022”
- 42 Konferencja „Niemiecka Russlandpolitik. Historia – współczesność – perspektywy”
- 44 **Kultura**
- 46 Stypendium im. Albrechta Lemppa
- 48 Poznański „Straszny dwór” na Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym w Wiesbaden (Internationale Maifestspiele)
- 50 **Spółeczeństwo, gospodarka, środowisko**
- 52 Ogrody Polsko-Niemieckie w Parku Skaryszewskim w Warszawie
- 56 Barometr Polska – Niemcy 2022
- 58 Debaty w ramach cyklu Forum Dialogu+ im. A. Godlewskiego
- 60 XXXI Forum Ekonomiczne w Karpaczu „Europa w obliczu nowych wyzwań”
- 62 „Koło Dyskusyjne Polska” Niemieckiego Towarzystwa Polityki Zagranicznej i FWPN
- 64 Dyskusja panelowa „Rozbiory Polski a wzrost znaczenia Prus”
- 66 Polsko-niemiecki dialog o przyszłości „Our European values, our future”
- 67 Spotkania dyskusyjne FWPN wokół książek
- 70 Sprawozdanie finansowe z działalności FWPN za 2022 rok
- 82 Rada FWPN, Zarząd FWPN
- 87 Zespół FWPN
- 88 Centrum Zielna

Wstęp

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej od lat buduje mosty między społeczeństwami obywatelskimi Polski, Niemiec i krajów Partnerstwa Wschodniego. Podstępny atak Rosji na Ukrainę 24 lutego 2022 roku to punkt zwrotny w historii Europy. Ten bezprecedensowy akt przemocy, który wstrząsnął fundamentami wspólnoty opartej na pokoju i wolności, wyzwolił ogromny potencjał wsparcia dla Ukrainy i jej mieszkańców ze strony Polski i Niemiec. Także Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej nie pozostała obojętna na wydarzenia u wschodniego sąsiada Polski. Już 18 marca Zarząd FWPN odpowiedział pozytywnie na apel Polskiej Misji Medycznej i udzielił wsparcia w wysokości 50 000 euro z przeznaczeniem na pomoc medyczną na Ukrainie. Również w marcu, w lokalu należącym do Fundacji w jej kompleksie biurowym Centrum Zieleny w Warszawie, przygotowaliśmy 30 miejsc noclegowych dla uchodźców z Ukrainy. Pierwsi goście zostali przyjęci 5 kwietnia. W punkcie pobytowym przebywa 30 osób, są to osoby starsze i matki z dziećmi. Na każde wolne miejsce szybko pojawiają się nowi chętni. Wobec trwającej wojny na Ukrainie FWPN kontynuuje prowadzenie tego punktu także w 2023 roku. W tym miejscu chcielibyśmy podziękować niemieckiemu Ministerstwu Spraw Zagranicznych oraz Fundacji Polsat za pomoc finansową przy prowadzeniu tego punktu. Jeszcze w marcu FWPN zainicjowała program stypendiów dziennikarskich dla korespondentek i korespondentów wojennych z Ukrainy. W 2022 roku przyznano 19 stypendiów dziennikarzom i dziennikarkom.

We wrześniu FWPN ogłosiła konkurs dotacyjny pod hasłem „Mosty przyszłości. Polska i Niemcy dla Ukrainy”. W ramach tej linii projektowej dofinansowanie mogły uzyskać inicjatywy trójstronne, które działały na rzecz dialogu, wymiany doświadczeń i transferu wiedzy na temat długofalowej integracji uchodźców wojennych oraz uwrażliwiały na postrzeganie Ukrainy jako suwerennego kraju z własną kulturą, historią i językiem. Nabór wniosków rozpoczął się pod koniec września 2022 roku i został zaplanowany do połowy maja 2023 roku, a projekty mogą być realizowane do końca czerwca 2023 roku. Na realizację tego programu Ministerstwo Spraw Zagranicznych Republiki Federalnej Niemiec przeznaczyło 130 000 euro, za co również bardzo dziękujemy. Złagodzenie obostrzeń związanych z pandemią wirusa Covid-19 pozwoliło na ponowne realizowanie projektów własnych Fundacji, a także projektów naszych polskich i niemieckich wnioskodawców i partnerów, w formule stacjonarnej i bezpośredniej, a nie online. Tak stało się z jubileuszowymi XV Polsko-Niemieckimi Dniami Mediów, które odbyły się w czerwcu 2022 roku w europejskim mieście Görlitz-Zgorzelec. Wręczono wówczas po raz 25 Polsko-Niemiecką Nagrodę Dziennikarską im. Tadeusza Mazowieckiego. Trwająca wojna na Ukrainie i związany z nią kryzys bezpieczeństwa i energetyczny w Europie i na świecie, a także perturbacje ekonomiczne, jak choćby inflacja, stały się tematem wielu projektów wspartych w 2022 roku przez FWPN, na czele z 9 edycją Warsaw Security Forum. W 2022 roku doszło do zmian w składzie gremiów FWPN po stronie niemieckiej. Rząd federalny mianował panią Irene Hahn-Fuhr na członkinię Zarządu w miejsce pani Klary Geywitz, która w grudniu 2021 roku w nowo utworzonym

urzędzie kanclerza Olafa Scholza objęła stanowisko ministra mieszkalnictwa, rozwoju miast i budownictwa, a tym samym przestała być członkiem Zarządu FWPN. Natomiast w Radzie Fundacji decyzją rządu federalnego pan Paul Ziemak zastąpił panią Barbarę Richstein, a pani Catrin Czyganowski – pana Thomasa Lenka. Wspomniane wyżej projekty, jak również wiele innych prezentujemy w naszym rocznym sprawozdaniu publikowanym w formie elektronicznej. Opisujemy w nim wybrane projekty własne i kooperacyjne realizowane wspólnie z naszymi partnerami. Interaktywny PDF sprawozdania umożliwia odwiedzanie stron internetowych partnerów lub konkretnych projektów. Pełna lista dofinansowanych przez Fundację projektów zewnętrznych w podziale na priorytety, w tym także lista dofinansowanych publikacji, które ukazały się w 2022 roku, została zamieszczona oddzielnie na naszej stronie internetowej: <https://fwpn.org.pl/publikacje/sprawozdania/>

Życzymy miłej lektury!

Cornelius Ochmann,
dyrektor, członek Zarządu FWPN

dr Krzysztof Rak,
dyrektor, członek Zarządu FWPN

Warszawa, czerwiec 2023 roku

○ Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej (FWPN)

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej wspiera dobre relacje między Polakami i Niemcami. Od 1991 roku dofinansowała ponad 16 tys. bilateralnych projektów i współtworzyła tym samym fundamenty porozumienia polsko-niemieckiego.

Misja i cele FWPN

Głównym zadaniem Fundacji jest wspieranie wartościowych polsko-niemieckich inicjatyw. FWPN wspomaga w szczególności: partnerstwa między instytucjami, projekty o charakterze edukacyjnym poszerzające wiedzę o Polsce i Niemczech oraz promujące języki polski i niemiecki, współpracę naukową, a także projekty kulturalne. Fundacja jest także inicjatorem i realizatorem projektów – m.in. podróży studyjnych, programów stypendialnych, publikacji, debat. Zarówno poprzez dotacje, jak i projekty przez nią inicjowane FWPN pragnie inspirująco oddziaływać na relacje polsko-niemieckie.

Projekty, w które angażuje się Fundacja:

- 1) podnoszą jakość tych relacji,
- 2) wypełniają istniejące deficyty,
- 3) zapewniają symetrię stosunków polsko-niemieckich,
- 4) otwierają Polaków i Niemców na wyzwania europejskie w kontekście naszych wspólnych doświadczeń.

Wnioski o dofinansowanie przyjmujemy online przez stronę internetową
<https://fwpn.org.pl/wnioski/co-wspieramy->

FUNDACJA WSPÓŁPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ
STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

Adresy FWPN

Główna siedziba FWPN
mieści się w Warszawie

FWPN

ul. Zielna 37
00-108 Warszawa
tel. +48 22 338 62 00
faks. +48 22 338 62 01
e-mail: fwpn@fwpn.org.pl

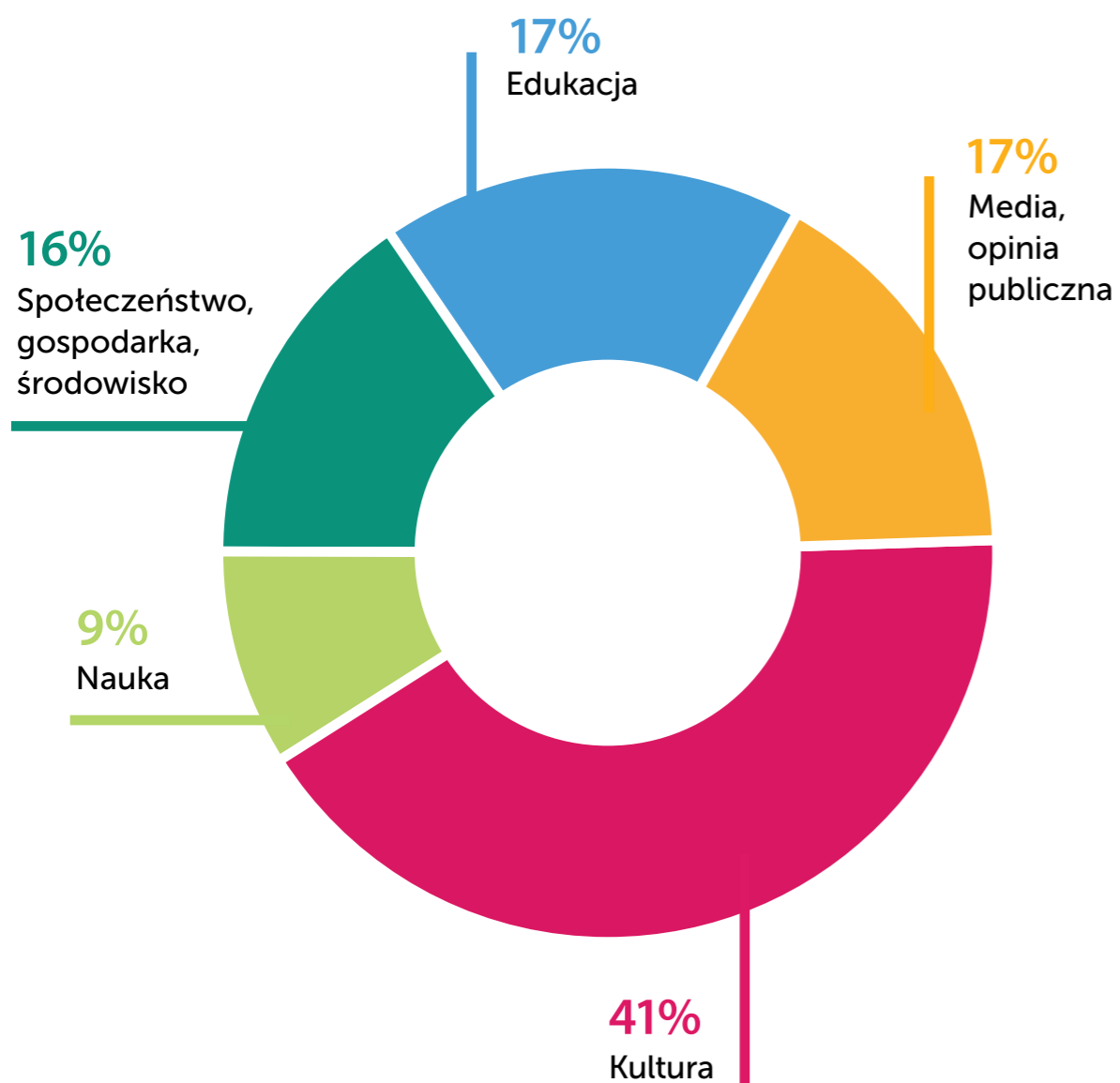
Biuro w Berlinie:

SdpZ Büro Berlin
Schillerstraße 59
10627 Berlin
Tel.: +49 30 32 666 536
Faks: +49 30 32 666 537
e-mail: sdpz@sdpz.org

fwpn.org.pl
sdpz.org

D

Dotacje FWPN przyznane w 2022 roku w podziale na obszary tematyczne:

P

Priorytety

Priorytety	Liczba dotacji	Suma dotacji w zł
1. Edukacja	36	1 138 573
2. Media, opinia publiczna	14	1 086 697
3. Kultura	89	2 727 098
4. Nauka	18	596 423
5. Społeczeństwo, gospodarka, środowisko	42	1 026 178
Razem	199	6 574 969
w tym projekty własne	13	1 051 700

Darowizna FWPN na rzecz Polskiej Misji Medycznej

50 szpitali na Ukrainie, w tym 26 oddziałów neonatologicznych. Na te działania PMM pozyskała środki poza FWPN również z International Medical Corps, EIT Health oraz środki z Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach Funduszy Norweskich i EOG.

Więcej o Polskiej Misji Medycznej na stronie:
<https://pmm.org.pl/> ●

W

marcu 2022 roku Polska Misja Medyczna, stowarzyszenie akredytowane przez polski rząd do udzielania pomocy Ukrainie, zwróciła się do FWPN o wsparcie w kwocie 50 000 euro z przeznaczeniem na pomoc medyczną na Ukrainie. Zarząd FWPN podjął 18 marca 2022 roku uchwałę o przekazaniu bezzwrotnej pomocy tej organizacji humanitarnej. Od 1999 roku Stowarzyszenie Polska Misja Medyczna pomaga ofiarom wojen, katastrof i kataklizmów na całym świecie. Po wybuchu pełnoskalowej wojny na Ukrainie Polska Misja Medyczna udzieliła blisko 1600 konsultacji medycznych na trzech przejściach granicznych po stronie ukraińskiej. Dzięki PMM do ukraińskich szpitali trafiło 15 tysięcy dawek szczepionki przeciw tężcowi i błonicy. Ponadto PMM przekazała 5 w pełni wyposażonych ambulansów, dostarczyła ponad 120 transportów z pomocą medyczną, wsparcie uzyskało

Punkt pobytowy dla uchodźczyń i uchodźców z Ukrainy w lokalu Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej

W

marcu 2022 roku w niewynajętym lokalu w należącym do Fundacji kompleksie biurowym Centrum Zielna FWPN przygotowała 30 miejsc noclegowych dla uchodźców z Ukrainy na pobyty w perspektywie średniookresowej. Fundacja na swój koszt zamówiła podstawowe wyposażenie tego lokalu jak łóżka, materace, pościel, ręczniki. Pierwsi goście zostali przyjęci 5 kwietnia 2022 roku. Punkt pobytowy został włączony do miejskiego systemu pomocy zakwaterowania uchodźców. Na jego działal-

Punkt pobytowy

14 marca 2022 roku wizytę w powstającym centrum noclegowym dla uchodźców z Ukrainy złożyła Luise Amtsberg (druga z prawej), pełnomocniczka rządu federalnego Niemiec ds. praw człowieka i pomocy humanitarnej. Pierwsza z prawej Joanna Czudec (FWPN).

ność udało się FWPN uzyskać środki z niemieckiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz z budżetu państwa polskiego i Fundacji Polsat. W punkcie pobytowym przebywa 30 osób. Są to osoby starsze oraz matki z dziećmi. Na każde wolne miejsce w punkcie pobytowym szybko pojawiają się nowi chętni. Część osób wyprowadza się po znalezieniu pracy i mieszkania. Kilka osób przeniosło się na stałe do Wielkiej Brytanii. Wobec trwającej wojny na Ukrainie FWPN kontynuuje prowadzenie punktu pobytowego także w 2023 roku.

Koordinacja: Beata Sobczak ●

Stypendia dziennikarskie dla dziennikarek i dziennikarzy oraz korespondentek i korespondentów wojennych z Ukrainy

Na rozpisany po raz pierwszy przez FWPN w 2022 roku Konkurs Stypendialny dla dziennikarek/dziennikarzy i korespondentek/korespondentów wojennych z Ukrainy wpłynęło 48 wniosków. Jury FWPN wspierał w wyborze Paweł Reszka (tygodnik „Polityka”). Stypendia otrzymało 19 osób: Alexei Arunian, Kristina Berdyskykh, Oleksandra Brynza, Khrystyna Havryliuk, Oleksandr Khomenko, Yanina Korniienko, Anastasia Levchenko, Marina Mukhina, Tetiana Kozak, Maria Malevska, Mikhail Palinchak, Viacheslav Ratynskyi, Alyona Savchuk, Alyna Smutko, Hanna Sokolova, Maxym Trebukhov, Roman Tyschhenko, Inna Varenysia, Yevhenii Zavhorodni.

Koordinacja: Joanna Czudec ●

Linia projektowa „Mosty przyszłości. Polska i Niemcy dla Ukrainy”

Most europejski Neurüdnitz-Siekierki na granicy polsko-niemieckiej. Symbol linii projektowej. Fot. Anita Baranowska-Koch

Atak Rosji na Ukrainę 24 lutego 2022 roku to punkt zwrotny w historii Europy. Ten bezprecedensowy akt przemocy, który wstrząsnął fundamentami wspólnoty opartej na pokoju i wolności, wyzwolił jednocześnie ogromny potencjał wsparcia dla Ukrainy i jej mieszkańców ze strony społeczeństwa obywatelskiego Polski i Niemiec. Jedną z inicjatyw podjętych przez Fundację na rzecz wsparcia Ukrainy było ogłoszenie konkursu dotacyjnego pod hasłem „Mosty przyszłości. Polska i Niemcy dla Ukrainy” na realizację polsko-niemiecko-ukraińskich projektów. W ramach konkursu dofinansowanie mogły uzyskać inicjatywy trójstronne, które stymulowały dialog, wymianę doświadczeń i transfer wiedzy na

Auswärtiges Amt

temat długofalowej integracji uchodźców wojennych, podtrzymywały uwagę i zainteresowanie opinii publicznej losom uciekinierów wojennych, niwelowały deficyty wiedzy, stereotypy i uprzedzenia oraz uwrażliwiały na postrzeganie Ukrainy jako suwerennego kraju z własną kulturą, historią i językiem. Istotnym kryterium wsparcia była integracja ukraińskich dzieci i młodzieży oraz działania na rzecz kobiet i z ich aktywnym udziałem.

Seminarium „Europejska droga Ukrainy do zwycięstwa”.
Drugi od prawej był prezydent RP Bronisław Komorowski. Fot. in.europa

Dla projektów konkursowych przewidziano ułatwioną ścieżkę aplikacji i finansowania, aby umożliwić wsparcie szczególnie małym podmiotom o ograniczonych zasobach. Możliwe było dofinansowanie projektu do kwoty 30 000 zł/6 500 euro, co mogło stanowić 80% kosztów całkowitych danego przedsięwzięcia.

Nabór wniosków rozpoczął się pod koniec września 2022 i został zaplanowany do połowy maja 2023, realizacja projektów przypadła na okres od końca października 2022 do końca czerwca 2023.

W ramach konkursu możliwe było wsparcie różnych formatów projektów: zarówno wydarzeń o charakterze spotkań, jak i tych realizowanych z wykorzystaniem Internetu jako wirtualnej przestrzeni dialogu, spotkań i prezentacji,

aby umożliwić udział tym obywatelom Ukrainy, którzy przebywają w swojej ojczyźnie.

Jedną z pierwszych zrealizowanych z sukcesem inicjatyw trójstronnych w 2022 roku było seminarium pt. „Europejska droga Ukrainy do zwycięstwa”. W wydarzeniu, które odbyło się w Sejmie RP, udział wzięli posłowie, przedstawiciele think tanków i mediów, a także był prezydent Polski Bronisław Komorowski.

Na realizację programu „Mosty przyszłości. Polska i Niemcy dla Ukrainy” przeznaczono 130 000 euro. Linia projektowa została sfinansowana ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych Republiki Federalnej Niemiec.

Koordinacja: Karolina Fuhrmann,
Aneta Jędrzejczak ●

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

partnerem Warsaw Security
Forum 2022

Ołena Zeleńska – Pierwsza Dama Ukrainy odbiera nagrodę „Rycerz Wolności” przyznaną przez Fundację im. Kazimierza Pułaskiego wybitnym postaciom, które przyczyniają się do promocji wartości przyświecających generałowi Kazimierzowi Pułaskiemu jak wolność, sprawiedliwość i demokracja.

Od lewej: Zbigniew Pisarski – prezes Fundacji,
Ołena Zeleńska, Ingrida Šimonytė – premier Litwy.

Panel dyskusyjny „Energetically (in)secure Europe Oil & Gas Trap”.
Od lewej: Monika Morawiecka, Alexander Graf Lambsdorff,
Victoria Voytitska, Hadley Gamble.

W

dniach 4–5 października odbyło się 9 Warsaw Security Forum zorganizowane przez Fundację im. Kazimierza Pułaskiego. Debaty polityków, ekspertów i wojskowych z obszaru transatlantyckiego koncentrowały się wokół rozpętanej przez Rosję wojny na Ukrainie i związanych z nią kwestii globalnych jak obronność, bezpieczeństwo energetyczne i obrona demokracji. Gościem honorowym Forum były Niemcy. W debatach Warsaw Security Forum 2022 wzięli udział m.in. premier Mateusz Morawiecki i minister spraw zagranicznych Niemiec

Annalena Baerbock. Gościem honorowym była Pierwsza Dama Ukrainy Ołena Zełeńska. FWPN była partnerem panelu dyskusyjnego „Energetically (in)secure Europe Oil & Gas Trap” z udziałem:

- Alexandra Grafa Lambsdorffa, posła do niemieckiego Bundestagu,
- Moniki Morawieckiej, starszej doradczynie w The Regulatory Assistance Project Poland, oraz
- Victorii Voytitskiej, byłej członkini Rady Najwyższej Ukrainy.

Dyskusję moderowała Hadley Gamble z CNBC.

Panel dyskusyjny „Changing Position of Poland within Central and Eastern Europe: What’s next for Polish-German Cooperation?”.
Od lewej: Dietmar Nietan, Władysław Teofil Bartoszewski,
dr Johannes von Thadden, dr Ewa Łabno-Fałęcka, Michał Kobosko.

5 października w panelu „Changing Position of Poland within Central and Eastern Europe: What’s next for Polish-German Cooperation?” udział wzięli:

- dr Johannes von Thadden, współprzewodniczący Zarządu Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej,
- Władysław Teofil Bartoszewski, poseł,
- Michał Kobosko, Polska 2050,
- Dietmar Nietan, koordynator rządu federalnego ds. współpracy z Polską,
- dr Ewa Łabno-Fałęcka, dyrektor ds. Komunikacji

i Relacji Zewnętrznych w Mercedes-Benz Polska. W ocenie organizatorów na Warsaw Security Forum 2022 przybyła rekordowo wysoka liczba decydentów z Europy, USA i Kanady, w tym 200 międzynarodowych prelegentów, 24 ministrów spraw zagranicznych i obrony oraz sekretarzy stanu, 31 posłów, w tym 10 z Niemiec. W wydarzeniu wzięło udział ponad 2000 uczestników.

Koordinacja ze strony FWPN:
Tomasz Markiewicz ●

Media, opinia publiczna

18

XV Polsko-Niemieckie Dni Mediów
i XXV Polsko-Niemiecka Nagroda Dziennikarska

26

Stypendia dziennikarskie
FWPN 2022

27

„Młoda Redakcja” stron internetowych
FWPN – program praktycznej nauki
zawodu dla studentów z całej Polski

XV Polsko-Niemieckie Dni Mediów

i XXV Polsko-Niemiecka Nagroda Dziennikarska

Po dwóch latach przerwy wymuszonej przez pandemię Covid-19 Polsko-Niemieckie Dni Mediów 2022 odbyły się ponownie jako wydarzenie stacjonarne w europejskim mieście Zgorzelec Görlitz w dniach 9–10 czerwca 2022 roku.

Głównymi tematami edycji z roku 2022, zatytułowanej „Zakłócenia w odbiorze czy zmiana kanału. Czy Europa może spać spokojnie?”, były Polska i Niemcy w Unii Europejskiej w nowej sytuacji geopolitycznej oraz pytanie, jak polityka, media i społeczeństwo obywatelskie radzą sobie z wyzwaniem, przed jakim postawiła je wywołana przez Rosję wojna w Ukrainie.

Debata otwarcia: Czy Europejczycy i Europejki mogą spać spokojnie? Polska i Niemcy w Unii Europejskiej – w nowej sytuacji geopolitycznej
W wojnie rozpętanej przez Rosję Ukraina walczy o najwyższą stawkę – o niepodległość i integralność terytorialną swojego państwa. Ale to nie wszystko: także o przynależność do Europy, być

może o członkostwo w Unii Europejskiej i NATO. Komisja Europejska dała wyraz przekonaniu, że Ukraina należy do rodziny europejskiej. Wspólnota zdaje się więc rozumieć, że jej własny dobrostan i europejskie wartości są bezpośrednio związane z obroną Ukrainy.

Wystąpienie inauguracyjne
dyrektora FWPN
– dr. Krzysztofa Raka.

Wystąpienie inauguracyjne
ukraińskiej pisarki
Natali Sniadanko.

Mimo że uczestnicy i uczestniczki dyskusji „Czy Europejczycy i Europejki mogą spać spokojnie? Polska i Niemcy w Unii Europejskiej – w nowej sytuacji geopolitycznej” byli zgodni co do tego, że należy wspierać Ukrainę, to każdy z nich miał na to inny przepis.

Paneliści/panelistki:

- Irene Hahn-Fuhr, Zentrum Liberale Moderne,
- dr Łukasz Jasina, rzecznik prasowy MSZ RP,
- Ljudmyła Melnyk, ekspertka Instytutu Polityki Europejskiej w Berlinie,
- Jan Piekło, b. ambasador Rzeczypospolitej Polskiej w Ukrainie,
- Oliver Schenk, minister spraw federalnych i mediów, szef Saksońskiej Kancelarii Stanu.

Moderacja:

- Cornelius Ochmann i dr Krzysztof Rak, dyrektorzy FWPN.

Warsztat I: Jak kobiety zmieniają Europę? (Re)prezentacja kobiet w mediach i polityce

Wojna sprawiła, że polityka bezpieczeństwa, dostawy broni, zbrodnie wojenne zajęły nagłówki w mediach. Choć przed jej wybuchem sporo mówiono o feministycznej polityce zagranicznej i potrzebie zwiększenia udziału kobiet w polityce i w mediach, statystyki niezbitnie wskazywały na wciąż istniejące dysproporcje. Panelistki szukały odpowiedzi na pytania, czy kryzys spowodowany wojną paradoksalnie może doprowadzić do większej równowagi płci w mediach i polityce i co w tej sytuacji może nam dać feministyczna polityka zagraniczna.

Paneliści/panelistki:

- Małgorzata Kopka-Piątek, dyrektorka programu europejskiego, Instytut Spraw Publicznych,
- Magdalena Kicińska, redaktorka naczelna Magazynu Pismo,

Debata otwarcia.
Od lewej: dr Krzysztof Rak,
Ljudmyla Melnyk, Jan Piekło,
Łukasz Jasina, Oliver Schenk,
Irene Hahn-Fuhr,
Cornelius Ochmann.

- Johanna Lemke, redaktorka w Sächsische Zeitung, proQuote.

Moderacja:

- Olga Doleśniak-Harczuk, redaktorka, magazyn Nowe Państwo,
- Tamina Kutscher, redaktorka naczelna, deko.org.

Warsztat II: Obrazy – słowa – media – wojna. Sąsiedzi w przekazach medialnych

Ramy interpretacyjne, którymi posługują się media, zmieniają się – a wraz z nimi zmieniają się także obrazy poszczególnych państw w mediach w różnych krajach. Uczestnicy i uczestniczki debaty dyskutowali, co może wpłynąć na przyspieszenie tych zmian.

Ukraina znalazła się w centrum zainteresowania mediów niemal na całym świecie. Paneliści i panelistki analizowali i porównywali tendencje dominujące w polskim i niemieckim przekazie medialnym o Ukrainie, koncentrując się na zmianie obrazu prezydenta Wołodymyra Zełenskigo w debacie publicznej.

Wprowadzenie:

- Bastian Sendhardt, pracownik naukowy, Niemiecki Instytut Spraw Polskich.

Paneliści/panelistki:

- dr Olena Babakova, dziennikarka, badaczka migracji, Akademia Finansów i Biznesu Vistula,
- dr Agnieszka Łada-Konefał, wicedyrektorka Niemieckiego Instytutu Spraw Polskich,
- Uwe Rada, redaktor i pisarz, TAZ.

Moderacja:

- Paulina Siegień, publicystka, specjalizująca się w zagadnieniach dotyczących Europy Wschodniej, pisarka, Krytyka Polityczna.

Warsztat III: Media lokalne: współpraca transgraniczna – nośny temat czy rytualna nuda?

W warsztacie udział wzięli:

- Piotr Roman, prezydent Bolesławca, prezydent polskiej strony Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa,
- Daniel Długosz, prezes Stowarzyszenia Dolnośląskie Media Lokalne,
- Kerstin Körner, burmistrzynie Dippoldiswalde,
- Andreas Nowak, rzecznik ds. mediów i polityki frakcji CDU Saksońskiego Landtagu.

Warsztat III: Media lokalne: współpraca transgraniczna – nośny temat czy rytualna nuda? Od lewej: Piotr Roman, Daniel Długosz, Andreas Nowak, Kerstin Körner, Bartek Ostrowski.

Moderacja:

- Bartek Ostrowski, wiceprzewodniczący Europejskiego Stowarzyszenia Demokracji Lokalnej ALDA.

Warsztat składał się z dwóch części: prezentacji raportu Fundacji Pamięć, Edukacja, Kultura na temat mediów lokalnych na Dolnym Śląsku oraz dyskusji.

Celem raportu było kształcenie samorządowców i znalezienie odpowiedzi na pytania, w jaki sposób można pomóc nawiązać współpracę między mediami lokalnymi oraz promować współpracę transgraniczną. Przybliżono w nim podobieństwa i różnice pomiędzy mediami dolnośląskimi i saksońskimi.

Warsztat IV: Czy Europa ma granice? Przyszłość migracji w obliczu kryzysu klimatycznego, politycznego, ekonomicznego

Po siedmiu latach Europa znów stanęła przed jednym z największych wyzwań współczesnego

Warsztat IV: Czy Europa ma granice? Przyszłość migracji w obliczu kryzysu klimatycznego, politycznego, ekonomicznego. Od lewej: Anna Mikulska, Wiebke Judith, Marcin Kędzierski, Olena Babakova, Axel Kreienbrink.

świata: migracją na wielką skalę. Wygląda na to, że kraje Unii Europejskiej nadal nie są przygotowane na trudności z nią związane. O tym, czy możliwa jest radykalna zmiana myślenia w kwestiach migracji i uchodźstwa, rozmawiali:

- dr Olena Babakova, dziennikarka, badaczka migracji, Akademia Finansów i Biznesu Vistula,
  - dr Marcin Kędzierski, ekspert w Centrum Analiz Klubu Jagiellońskiego,
  - Wiebke Judith, dyrektorka działu Legal & Advocacy, Pro Asyl e.V.,
  - dr Axel Kreienbrink, Centrum Badawcze ds. Migracji, Integracji i Azylu, Federalny Urząd ds. Migracji i Uchodźców (BAMF).
- Dyskusję moderowała Anna Mikulska, dziennikarka, badaczka, Amnesty International Polska.

Warsztat w polsko-niemieckim studiu MDR Görlitz

W 2021 roku rozgłośnie Mitteldeutscher Rundfunk i Radio Wrocław otworzyły wspólne polsko-niemieckie studio. Uczestniczki i uczestnicy zapoznali się z bliska z pracą studia i dowiedzieli się, jak w codziennej pracy udaje

Debata końcowa. Od lewej: Oliver Bilger, Piotr Andrusieczko, Tetiana Kozak, Moritz Gathmann, Ludwika Włodek.

się wykorzystać różne perspektywy dziennikarek i dziennikarzy z Polski i Niemiec.

Warsztat prowadzili:

- Roman Nuck, korespondent MDR Landesfunkhaus Sachsen, redaktor naczelny magazynu telewizyjnego MDR Sachsenspiegel,
- Peggy Wolter, dziennikarka, MDR Sachsen, Das Sachsenradio.

Debata końcowa

Media na wojnie: jak sprawdziły się w sytuacji granicznej? Praca dziennikarek/dziennikarzy i korespondentek/korespondentów wojennych po napaści Rosji na Ukrainę

Moderatorzy Ludwika Włodek i Oliver Bilger oraz ich goście Piotr Andrusieczko, Tetiana Kozak, Moritz Gathmann rozmawiali o pracy na pierwszej linii frontu w walce z propagandą i dezinformacją, o roli dziennikarzy relacjonujących walki z bliska, ich emocjach oraz obrazach wojny w Ukrainie, które przekazują odbiorcom i które zostaną nam w pamięci.

Statuetka Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej.

Polsko-Niemiecka Nagroda Dziennikarska 2022

Polsko-Niemiecka Nagroda Dziennikarska im. Tadeusza Mazowieckiego została po dwuletniej przerwie ponownie uroczysto wręczona na gali w Teatrze im. Gerharda Hauptmanna w Görlitz. Gospodarzem uroczystości był Wolny Kraj Saksonia.

Wśród 183 zgłoszeń znalazło się 76 prac prasowych (39 polskich i 37 niemieckich), 46 prac radiowych (26 polskich i 20 niemieckich), 30 prac telewizyjnych (5 polskich i 25 niemieckich), 15 prac w kategorii Multimedia (8 polskich i 7 niemieckich) oraz 16 prac w kategorii „Dziennikarstwo na Pograniczu” (5 polskich i 11 niemieckich).

Laureaci XXV Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej im. Tadeusza Mazowieckiego

Kategoria Prasa

Nagrodę za reportaż „Prawdziwe koszty szparaga” Łukaszowi Grajewskiemu i Jonasowi Seufertowi wręczyła Dagmar Reim, członkini Rady Fundacji ZEIT Ebelin und Gerd Bucerius.

Od lewej: Steffen Möller, prowadzący galę przyznania Polsko-Niemieckiej Nagrody Dziennikarskiej, Łukasz Grajewski i Jonas Seufert, laureaci w kategorii Prasa.

Laureaci w kategorii Radio: Marta Rebzda i Waldemar Modestowicz.

Polski juror w kategorii Prasa Marcin Torz uzasadnił werdykt jury następująco: „Tekst spełnia najbardziej wyśrubowane normy dziennikarskie i jest niezwykle dobrą, wciągającą lekturą”.

Kategoria Radio

Nagrodę za słuchowisko „Ktoś na panią czeka”, wyemitowane w Teatrze Polskiego Radia

w Programie Pierwszym Polskiego Radia jego autorzy: Marta Rebzda i Waldemar Modestowicz odebrali z rąk dr. Krzysztofa Raka, dyrektora Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej. Polska członkini jury w kategorii Radio Dorota Zyrn-Horbaczewska mówiła w laudacji: „Autorzy słuchowiska umiejętnie i bardzo interesująco łączą teatr radiowy z wątkami reportażowymi, przy

Laureaci w kategorii Telewizja: Magdalena Szaniawska-Schwabe i Reinhard Laska.

Bettina Wobst, laureatka w kategorii Dziennikarstwo na Pograniczu.

udziale prawdziwych bohaterów z krwi i kości. Wątki spletają się emocjonalnie. To duży ładunek dramaturgiczny i ogromny kunszt artystyczny”.

Kategoria Telewizja

Magdalena Szaniawska-Schwabe i Reinhard Laska, nagrodzeni za reportaż „Zglobalizowana paczka – ile naprawdę kosztuje sukces firmy Amazon” (produkcja magazynu frontala telewizji ZDF), odebrali statuetkę z rąk prof. dr Karoli Wille, dyrektorki rozgłośni MDR.

Jurorka w kategorii Telewizja Bogna Koreng podkreśliła w laudacji, że „materiał dwójki autorów przedstawia inne spojrzenie na relacje polsko-niemieckie, pozostawiając odbiorcę z poczuciem dyskomfortu. Ważny społecznie temat nieetycznego – wręcz absurdalnego – działania koncernu, podparty dogłębnym researchem, opowiedziany został tutaj w sposób zwarty i wielowątkowy”.

Kategoria Multimedia

Magdalena Kicińska, redaktorka naczelna Magazynu Pismo wręczyła Nagrodę Annie

i Jakubowi Górnickim reprezentującym kolektyw Outriders. Nagrodzony reportaż multimedialny „Wiza donikąd” powstał we współpracy 15 dziennikarek i dziennikarzy w siedmiu krajach. Autorzy i autorki: Lola García-Ajofrín, Karolina Baca-Pogorzelska, Marta Bloch, Julia Alekseeva, Marek Berezowski, Tadeusz Michrowski, Anas Idrees, Ali Alsheikh, Anna Górnicka, Jakub Górnicki, Andrzej Budnik, Zuzanna Olejniczak, Piotr Kliks, Lorena Barrios, Grzegorz Kurek. Polski juror w kategorii Multimedia Piotr Stasiak mówił o zwycięskim materiale: „Ostatnie wydarzenia przypominały nam o podstawowej misji, jaką niesie dziennikarstwo społecznie zaangażowane. Reporter daje świadectwo. Staje się głosem tych, których świat współczesny głosu pozbawia, ignoruje lub spycha na margines. Autorzy projektu dziennikarskiego „Wiza donikąd” wypełnili tę misję wzorowo.”

Kategoria „Dziennikarstwo na Pograniczu”

Nagrodę w kategorii „Dziennikarstwo na Pograniczu”, ufundowaną przez Wolny Kraj Saksonia, Bettinie Wobst, wyróżnionej za materiał „Kłótnia

Nominowani, laureatki, laureaci, jurorki, jurorzy, Nagrody.

wokół odkrywki Turów. Czy Polska odbiera innym wodę?” wręczył Oliver Schenk, minister stanu, szef Kancelarii Stanu Saksonii. Jurorka w kategorii Telewizja Alicja Rucińska mówiła w laudacji o zwycięskiej pracy: „na pierwszy plan wysuwa się nie tyle sama kopalnia Turów i jej wpływ na ludzi, co życie na styku trzech granic w cieniu konfliktu”. I dalej: „to w końcu historia o lokalnym dziennikarstwie na pograniczu, którego rola wciąż jest niedoceniana, a ma ogromne znaczenie zwłaszcza tam, gdzie mieszają się języki, kultury, sprzeczne interesy. Niech będzie ona też inspiracją dla dziennikarzy, którzy na pograniczu żyją i pracują”.

Koordinacja: Małgorzata Gmiter ●

Program Dni Mediów:

<https://dnimediow.org/artikul-program-15.-polsko-niemieckich-dni-mediow,1559.html>

Relacje Młodej Redakcji:

<http://dnimediow.org/kategoria-relacje-mlodej-redakcji,578.html>

Informacje o zwycięzcach:

PL: <http://dnimediow.org/kategoria-zwyciezczynie-i-zwyciezcy-polsko-niemieckiej,576.html>

Autor publikowanych fotografii: Hans Scherhauser

Polsko-Niemieckie Dni Mediów to profesjonalne forum dziennikarskie – miejsce spotkań i wymiany poglądów przedstawicieli świata mediów, jak również okazja do osobistych rozmów dziennikarzy i medioznawców z Polski i Niemiec. W atmosferze otwartości i z udziałem uznanych specjalistów uczestnicy mogą podjąć dyskusję na temat najważniejszych aspektów pracy dziennikarzy w obu krajach i ich odpowiedzialności za kształtowanie stosunków polsko-niemieckich. Spotkania stanowią także punkt wyjścia do rozmów o współczesnym świecie i dynamice zachodzących w nim zmian oraz o szczególnej roli mediów w komunikacji społecznej. W dobie powszechnej cyfryzacji i nieograniczonego dostępu do informacji (oraz ich swobodnego wytwarzania) dziennikarze stoją przed ogromnymi wyzwaniami i jako przedstawiciele czwartej władzy zobligowani są do krytycznego współistnienia ze światem polityki. Dlatego też etyka dziennikarska, pluralizm mediów, wolność słowa są wartościami nieodzownymi, aby dziennikarze mogli dalej stać na straży demokracji, równości, praworządności, godności oraz praw człowieka, czyli tych wartości, na których opiera się wspólnota europejska. Partnerzy projektu pragną w ten sposób wspierać polsko-niemiecki dialog w środowisku dziennikarzy oraz wszelkie działania dziennikarskie na rzecz Europy.

Stypendia dziennikarskie FWPN 2022

Celem konkursu FWPN jest wsparcie dziennikarzy i dziennikarek, których praca przyczynia się do podnoszenia jakości relacji polsko-niemieckich, a także otwiera Polaków i Niemców na nowe wyzwania europejskie. Dofinansowanie może pokryć koszty kwerendy do artykułu lub reportażu, a także książki – w Polsce, Niemczech lub w krajach sąsiednich. O stypendium mogą ubiegać się dziennikarze i dziennikarki z dorobkiem zawodowym, mieszkający na stałe w Niemczech lub w Polsce. W rozpisywanym tradycyjnie dwa razy w roku polsko-niemieckim konkursie o Stypendia dziennikarskie FWPN swoje projekty przedstawiło 41 kandydatek i kandydatów z obu krajów. Przyznaliśmy 17 stypendiów. Jury FWPN wspierał w wyborze Martin Adam, dziennikarz ARD Studio Warschau. Laureaci i laureatki: Piotr Andrusieczko, Marek Berezowski, Michael Billig, Aleksandra Boćkowska, Witold Jurasz, Robert Klages, Kamila Łabno/Robert Chevasse, Maria Mazanek-Wilczyńska, Andrzej Muszyński, Wojciech Orliński, Bartosz Panek, Ewa Pocztar, Siegfried Ressel, Szymon Opryszek, Dionisios Sturis, Jan Vollmer, Michał Wójcik. Serdecznie gratulujemy!

W 2023 roku FWPN ponownie rozpisze konkursy dla dziennikarzy.

Zapraszamy do śledzenia naszych mediów społecznościowych:

- FB facebook.com/FundacjaWspolpracyPolsko-Niemieckiej
- Instagram [@fwfn_sdpcz](https://instagram.com/fwfn_sdpcz)
- strona internetowa www.fwfn.org.pl, na której ogłosimy terminy nadsyłania zgłoszeń.

Koordinacja: Joanna Czudec ●

„Młoda Redakcja” stron internetowych FWPN – program praktycznej nauki zawodu dla studentów z całej Polski

„Młoda Redakcja” to projekt FWPN adresowany do studentów dziennikarstwa i innych kierunków humanistycznych (politologia, neofilologia, kulturoznawstwo, nauki polityczne) z całej Polski. W 2022 roku program stażu dla „Młodej Redakcji” składał się z warsztatów poświęconych relacjonowaniu wydarzeń, prowadzeniu wywiadu i tworzeniu angażujących treści w mediach społecznościowych. **Naszymi prowadzącymi były:** **Magdalena Kicińska** – reporterka, redaktorka naczelna „Pisma. Magazynu Opinii”. Publikuje m.in. w „Gazecie Wyborczej”, „Polityce”, „Tygodniku Powszechnym”. Absolwentka i wykładowczyni Polskiej Szkoły Reportażu. Laureatka Grand Press 2017 w kategorii Wywiad. Nominowana do Nagrody im. Teresy Torańskiej i Mediatorów 2016. Autorka książki „Pani Stefa”, za którą otrzymała Nagrodę Literacką Miasta Stołecznego Warszawy 2016 oraz Poznańską Nagrodę Literacką – Stypendium im. Stanisława Barańczaka, nominowano ją także do Nagrody Gryfia i Nagrody Conrada. Współautorka książek „Teraz '43. Losy” i „Dom w butelce”, zbioru reportaży „Przecież ich nie zostawię”. W lutym 2019 roku ukazały się „Środki transportu”, jej poetycki debiut.

Magdalena Kicińska. Fot. Ola Cembrowicz i Paweł Socha dla magazynu „Pismo”.

Katarzyna Surmiak-Domańska. Fot. Maciej Zienkiewicz

Katarzyna Surmiak-Domańska – reporterka od lat związana z „Gazetą Wyborczą”. Tutorka i wykładowniczka w Polskiej Szkole Reportażu przy Instytucie Reportażu. Z wykształcenia romanistka. Autorka m.in. opowieści reporterskiej „Mokradełko” i „Ku Klux Klan. Tu mieszka miłość”, które znalazły się w finale Nagrody Literackiej Nike 2013 i 2016. W 2018 roku opublikowała reportaż biograficzny „Kieślowski. Zbliżenie”, który przyniósł jej Nagrodę „Newsweeka” im. Teresy Torńskiej. Jej najnowsza książka „Czystka” otrzymała Wawrzyn – Literacką Nagrodę Warmii i Mazur, Nagrodę Historyczną Młodzieżowych Klubów im. Kazimierza Moczarskiego, znalazła się także w finale Literackiej Nagrody Europy Środkowej ANGELUS i finale konkursu Grand Press – Książka Reporterska Roku 2022 oraz otrzymała nominację do Nagrody im. Beaty Pawlak.

Olimpia Jenczek – specjalistka do spraw kreowania wizerunku w sieci. Zawodowo zajmuje się komunikacją i tworzeniem wizerunku w mediach społecznościowych – zarówno dla marek komercyjnych, jak i organizacji pozarządowych. Autorka książki „Nie zostawaj w tyle – jak wykorzystywać media społecznościowe do promocji i komunikacji działań NGO”.

Olimpia Jenczek.

Redaktorką prac „Młodej Redakcji” jest **Agnieszka Soszka-Wójcińska**, z wykształcenia psycholożka, która ukończyła też podyplomowe studia dziennikarskie na UW i Polską Szkołę Reportażu. Publikuje m.in. w „Polityce”, „Przekroju”, „Dużym Formacie”, „Wysokich obcasach”, „Zwierciadle” i „Midraszu”. Jest autorką zbioru rozmów z polskimi reporterami „Reportery bez fikcji” i zbioru wywiadów z reporterami zagranicznymi „Perspektywa mrówki” oraz redaktorką antologii „Mur. 12 kawałków o Berlinie”. Współtworzyła antologię reportażu o Białorusi „Ojczyzna dobrej jakości”.

W ramach „Młodej Redakcji” powstało prawie 40 relacji z wydarzeń inicjowanych i współfinansowanych przez Fundację. Wszystkie można odnaleźć na stronie: <https://fwpn.org.pl/mloda-redakcja/mloda-redakcja-2022/> oraz na profilu „Młodej Redakcji” na Facebooku: <https://www.facebook.com/MlodaRedakcja>

Agnieszka Soszka-Wójcińska.
Fot. Radosław Soszka

Redaktorzy i redaktorki odwiedzili i przygotowali relacje m.in. z cyklu debat Forum Dialog Plus im. Andrzeja Godlewskiego, wystawy „Splendor Władzy. Wettynowie na tronie Rzeczypospolitej” w Łazienkach Królewskich w Warszawie, wystawy „Paradoks – na krawędzi dokumentu” w Centrum Sztuki WRO oraz „Gdy słońce jest nisko – cienie są długie” w Galerii Arsenał w Białymstoku, spektakli „Krabat” na Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym w Lesie – LasFest 2022, „Bovary” w reżyserii Joanny Lewickiej wystawionego na scenie Fabryki Sztuki w Łodzi, performance’u ulicznego „Maiseh” w ramach Krakowskiego Festiwalu Kultury Żydowskiej, spektaklu Marty Wryk „Nowoczesna dziewczyna”. „Młoda Redakcja” przygotowała też relacje z Polsko-Niemieckich Dni Mediów w Zgorzelcu/Görlitz. Relacje znajdują się na stronie: <http://dnimediow.org/>.

W programie w roku 2022 udział wzięli: Anna Hajduczek (Poznań), Kamila Helwak (Olsztyn), Marta Jednorałek (Warszawa), Piotr Jurczyński

„Młoda Redakcja”.

(Warszawa), Wiktor Knowski (Warszawa), Karolina Kwiatek (Wrocław), Aleksandra Łukasiewicz (Warszawa), Katarzyna Makarowicz (Warszawa), Klaudia Mirczak (Wrocław), Amelia Pudzińska (Radom), Zuzanna Świerczek (Warszawa), Nina Więclawska (Gdańsk).

Koordinacja ze strony FWPN:
Małgorzata Gmiter i Magdalena Przedmojska ●

W dziedzinie Media FWPN wsparła w 2022 roku 14 projektów w łącznej kwocie 1 086 697 zł.

Pełna lista projektów dofinansowanych w 2022 roku przez FWPN jest dostępna w Internecie na naszej stronie www.fwfn.org.pl

Edukacja

32

PolenMobil 2022

35

Projekt „Polacy z wyboru”
w 2022 roku

PolenMobil 2022

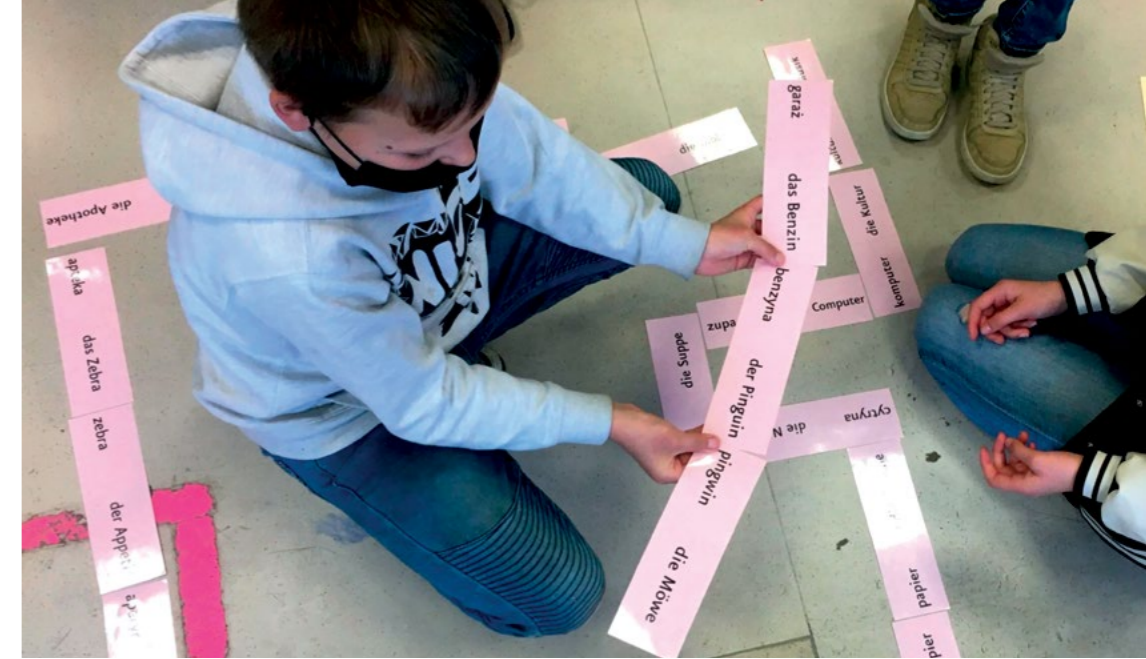

Warsztat animacji językowej w Darmstadt.

Zniesienie ograniczeń pandemicznych i powrót szkół do stacjonarnego trybu pracy dały w 2022 roku projektowi PolenMobil nowy impuls do realizacji swojej misji. Jest nią wzbudzanie wśród uczniów i nauczycieli niemieckich szkół zainteresowania Polską, krajem sąsiada, w atrakcyjnej, zabawnej i stacjonarnej formule. Jedynie 8 ze wszystkich 181 spotkań odbyło się online, tak jak to miało miejsce jeszcze w 2021 roku. Oba pojazdy PolenMobil zostały wyposażone w nowe materiały i animatorzy językowi ruszyli nimi w drogę przez

Niemcy, odwiedzając 80 szkół i docierając do blisko 3724 uczennic i uczniów z interaktywnymi kursami językowymi i kursami wiedzy o Polsce. Do ważnych pozaszkolnych wydarzeń, dzięki którym PolenMobil dotarł do kolejnej grupy docelowej, a jego rozpoznawalność wzrosła, należał niewątpliwie gościnny występ Barbary Kaczochoy i Sebastiana Borchersa na pokładzie Pociągu do Kultury Berlin–Wrocław w kwietniu 2022 roku. Była to doskonała okazja, by pasażerowie wraz z nimi nauczyli się pierwszych polskich słówek

Młodzież uczy się polskich słów przez zabawę – podczas gry w domino w szkole realnej im. Margot Barnard w Bonn.

Pamiątkowa fotografia na zakończenie wizyty PolenMobil w Gimnazjum Pestalozzkiego w Rodewisch.

i zwrotów oraz poćwiczyli wymowę niełatwych zbitek spółgłosek. Goście wcielili się także w role maszynistów. Poza tym zespół PolenMobil został zaproszony do aktywnej współpracy przy różnych wydarzeniach organizowanych w regionie przygranicznym, jak np. Poczdamskie Święto Europy w maju czy czerwcowe „Zajęcia z języka polskiego sąsiada w Brandenburgii” [Fachtag „Nachbarsprachenunterricht Polnisch in Brandenburg“], a także lipcowy polsko-niemiecki festiwal „Liederlauschen am Rand”. W celu pozyskania nowych i kreatywnych osób,

które mogłyby zająć się animacją językową i przyczynić do dalszego rozwoju programu, w marcu 2022 roku w Niemieckim Instytucie Spraw Polskich w Darmstadt, po przerwie spowodowanej pandemią, ponownie odbyły się warsztaty animacji językowej. Warsztaty przebiegały pod znakiem solidarności z Ukrainą, ponieważ miały miejsce niedługo po rosyjskim ataku na ten kraj 24 lutego 2022 roku. Informacje o bieżącej działalności PolenMobilu są dostępne w mediach społecznościowych. Oprócz wieloletniej obecności na Facebooku

Barbara Kaczocha i Sebastian Borchers przejmują prowadzenie Pociągu do Kultury Berlin–Wrocław.

od marca 2022 projekt ma również swoje konto na Instagramie (@polen_in_der-schule). Przegląd dotychczasowych miejsc odwiedzonych przez PolenMobil oferuje mapa na Google Maps, która od 2015 roku dokumentuje działania projektowe i jest dostępna tutaj: <https://www.poleninderschule.de/polenmobil/einsatzgebiete/> PolenMobil od 2015 roku jest wspólną inicjatywą Niemieckiego Instytutu Spraw Polskich w Darmstadt i Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej. W ramach bezpłatnych zajęć PolenMobil przekazuje wiedzę o historii, kulturze i wydarzeniach politycznych w Polsce oraz uczy języka polskiego tak, aby zachęcić młodych Niemców po drugiej

stronie Odry do poznania Polski, jej kultury i obyczajów. Poza FWPN do instytucji wspierających projekt należą: Sanddorf Stiftung Regensburg, F.C. Flick Stiftung gegen Fremdenfeindlichkeit, Rassismus und Intoleranz, Kancelaria Państwowa Dolnej Saksonii, Kraj Związkowy Brandenburgia, Towarzystwo Niemiecko-Polskie Brandenburgii i Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży. Więcej informacji: <https://www.poleninderschule.de/polenmobil>

Koordinacja ze strony FWPN:
Karolina Fuhrmann ●

Projekt „Polacy z wyboru” w 2022 roku

Nowoczesny budynek Szkoły Podstawowej nr 355 w Warszawie.

Uroczystość nadania imienia Szkoły Podstawowej nr 355 w Warszawie

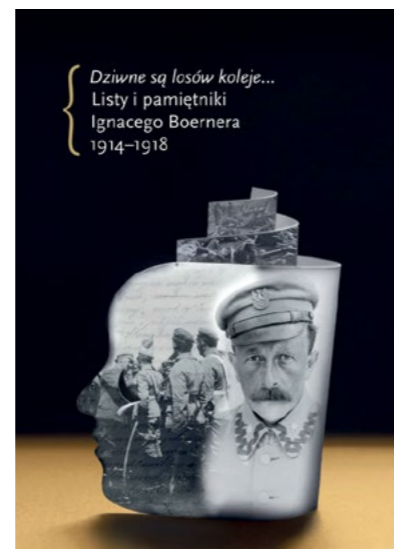
W 2017 roku uczniowie zdecydowali w plebiscyście, że patronem ich szkoły – Szkoły Podstawowej nr 355 na warszawskiej Białołęce – placówki nowej i bardzo nowoczesnej, zostanie dr Jan Wedel. Decyzja Rady Miasta zatwierdzająca patrona zapadła w kwietniu 2019 roku, ale z powodu pandemii uroczystość nadania szkole imienia i wręczenia sztandaru mogła się odbyć dopiero 30 maja 2022 roku. Patronem szkoły został niezwykle człowiek – społecznik, przedsiębiorca,

innovator, „król” czekoladowego imperium. Uroczysta gala zgromadziła kilkuset uczestników: uczniów i rodziców, władze dzielnicy i oświatowe, panią Elżbietę Jasińską-Liberę (z rodziny Wedłów), a także reprezentantów firmy Lotte-Wedel. Burmistrz Białołęki Grzegorz Kuca wręczył uczniom sztandar, a ci złożyli ślubowanie. Następnie zaprezentowali część artystyczną (m.in. historię dr. Jana Wedla i jego fabryki czekolady). Na stronie szkoły znajduje się prezentacja uczennicy Igi Bazan poświęcona patronowi: <https://sp355waw.szkolnastrona.pl/container/patron/Jan%20Wedel.pdf>

Hol szkoły z portretem Jana Wedla.

Okładka wspomnień Boenera.

Autorkę zainspirowała niezwykła biografia warszawskiego społecznika, którą staramy się promować w ramach projektu „Polacy z wyboru”. Iga przygotowała internetową prezentację dokonań patrona szkoły, posiłkując się materiałami opublikowanymi na stronie www.polacyzwyboru.pl i na stronie warszawskiej fabryki słodczy, wciąż występującej pod marką firmy Wedel. Zaproszony na uroczystość współautor projektu Tomasz Markiewicz wręczył na ręce dyrektor szkoły pani Danuty Chmielewskiej album zatytułowany „Polacy z wyboru. Rodziny pochodzenia niemieckiego w Warszawie w XIX i XX wieku”. Wzorem patrona uczniowie i nauczyciele Szkoły Podstawowej nr 355 angażują się w sprawy społeczne, m.in. włączając w akcję pomocy uchodźcom z Ukrainy.

Spotkanie „Ignacy Boerner. Człowiek do zadań specjalnych”

Po blisko dwuletniej przerwie spowodowanej pandemią projekt „Polacy z wyboru” znów zagościł w warszawskim Domu Spotkań z Historią (DSH). Zbliżająca się 104. rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości była okazją do przy-

pomnienia 9 listopada postaci Ignacego Boenera (1875–1933), socjalisty i sanatora pochodzenia niemieckiego, a więc Polaka z wyboru, „prezydenta” tzw. Republiki Ostrowieckiej w 1905 roku i legionisty, ministra i inicjatora budowy warszawskiego osiedla pocztowców. O człowieku Józefa Piłsudskiego do zadań specjalnych i założycielu warszawskiego osiedla mieszkaniowego „Boernerowo” opowiedzieli Tomasz Markiewicz, współautor projektu „Polacy z wyboru” i Jerzy Kochanowski, historyk, autor biografii I. Boenera („Zapomniany prezydent... Życie i działalność Ignacego Boenera 1875–1933”, Warszawa 1991). Spotkaniu towarzyszyła promocja książki: „Dziwne są losów koleje... Listy i pamiętniki Ignacego Boenera 1914–1918” – wydanej przez Naczelną Dyрекję Archiwów Państwowych. Dzięki tej publikacji z pierwszej ręki można poznać losy m.in. kompanii kadrowej Józefa Piłsudskiego, I Brygady Legionów, Polskiej Organizacji Wojskowej oraz relację autora z akcji pokojowego rozbrajania żołnierzy niemieckich w Warszawie w listopadzie 1918 roku, dzięki czemu u progu niepodległej Polski uniknięto rozlewu krwi i dozbrojono powstające Wojsko Polskie.

Spotkanie poświęcone Ignacemu Boernerowi, 9 listopada 2022 roku, DSH.

Od 2011 roku FWPN dysponuje mobilną wersją wystawy „Polacy z wyboru. Rodziny pochodzenia niemieckiego w Warszawie w XIX i XX wieku”. Przygotowana jako ekspozycja objazdowa składa się z 31 plansz o wymiarach 100 cm x 220 cm i z 8 plansz o wymiarach 50 cm x 220 cm, w sumie 35 m.b. Można ją wypożyczyć nieodpłatnie od FWPN, z zastrzeżeniem, że to instytucja wypożyczająca ponosi koszt transportu, montażu, demontażu i ubezpieczenia wystawy. Więcej informacji o udostępnianiu wystawy: tomasz.markiewicz@fwpn.org.pl Aktualne informacje o projekcie „Polacy z wyboru” można znaleźć na stronie www.polacyzwyboru.pl i na profilu projektu na Facebooku www.facebook.com/Polacy-z-wyboru_Polen-aus-freier-Wahl Pandemia zwiększyła zainteresowanie projektem na Facebooku. Fanpage projektu, prowadzony od listopada 2013 roku przez współautora projektu, Krzysztofa Wittelsa, odwiedziło w 2022 roku ponad 30 tysięcy osób, a stronę internetową około 6400 osób.

Koordinacja: Tomasz Markiewicz ●

Od lewej: Tomasz Markiewicz i Jerzy Kochanowski opowiadają o dokonaniach Ignacego Boenera.

FWPN wsparła w 2022 roku 36 projektów edukacyjnych w łącznej kwocie 1 138 573 zł.

Pełna lista projektów dofinansowanych w 2022 roku przez FWPN jest dostępna w Internecie na naszej stronie www.fwpn.org.pl

Nauka

40

Konferencja „50 lat stosunków dyplomatycznych Polska – Niemcy 1972–2022”

42

Konferencja „Niemiecka Russlandpolitik. Historia – współczesność – perspektywy”

Konferencja „50 lat stosunków dyplomatycznych Polska – Niemcy 1972–2022”

Konferencja „50 lat stosunków dyplomatycznych Polska – Niemcy 1972–2022. West goes East, East goes West. Spojrzenie w przeszłość i przyszłość” została zorganizowana 12 września 2022 roku w Instytucie Zachodnim w Poznaniu. Skupiała się na krytycznej analizie dotychczasowych relacji polsko-niemieckich oraz próbie prognozy ich dalszego rozwoju. Poza Instytutem Zachodnim współorganizatorami wydarzenia byli: Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży, Fundacja im. Friedricha Eberta w Warszawie i FWPN. W konferencji jako prelegenci udział wzięli m.in.: Szymon Szykowski vel Sęk, wiceminister spraw zagranicznych w MSZ RP; Anna Lührmann, wiceminister spraw zagranicznych w MSZ RFN; dr Michał Kuź (Uczelnia Łazarzkiego); dr Anna Kwiatkowska (Ośrodek Studiów Wschodnich); dr Kai-Olaf Lang (Fundacja

Nauka i Polityka); prof. Arkadiusz Stempin (Wyższa Szkoła Europejska im. ks. Józefa Tischnera); dr Agnieszka Łada-Konefał (Niemiecki Instytut Spraw Polskich Darmstadt), Stefan Erb i Dariusz Pawłoś, dyrektorzy w Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży; Markus Mildenerger, kancelaria kraju związkowego Brandenburgii. Dyrektor FWPN Cornelius Ochmann wziął udział w panelu dyskusyjnym „Polska i Niemcy w obliczu wyzwań określonych wojną na Ukrainie”, a dyrektor dr Krzysztof Rak miał wystąpienie podczas panelu podsumowującego konferencję.

Link do zapisu filmowego konferencji: <https://www.youtube.com/watch?v=z6ekqKlv-gM>

Koordinacja ze strony FWPN:
Tomasz Markiewicz ●

Panel dyskusyjny „Polska i Niemcy w obliczu wyzwań określonych wojną na Ukrainie”.
Od lewej: Cornelius Ochmann, Michał Kuź, Arkadiusz Stempin, Anna Kwiatkowska, Kai-Olaf Lang.

Panel podsumowujący konferencję. Od lewej: dr Krzysztof Rak i dr Justyna Schulz, dyrektor Instytutu Zachodniego.

Wiceministrowie spraw zagranicznych: Szymon Szykowski vel Sęk i Anna Lührmann.

Konferencja „Niemiecka Russlandpolitik. Historia – współczesność – perspektywy”

25

października 2022 roku
w Centrum Konferencyjnym

Zielna odbyła się konferencja pod powyższym tytułem współorganizowana przez Instytut Zachodni w Poznaniu, Otto-von-Bismarck-Stiftung z Friedrichsruh i FWPN. Prof. dr hab. Grzegorz Kucharczyk (Instytut Historii PAN i FWPN) wygłosił referat pt. „Pruska Russlandpolitik w XVIII i XIX wieku”. Z kolei prof. dr Ulrich Lappenküper z Otto-von-Bismarck-Stiftung zajął się tematem „Bismarck i Rosja”, a prof. dr hab. Jarosław Centek z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu przypomniał fakty związane z niemiecko-sowieckimi kontaktami wojskowymi w okresie Republiki Weimarskiej. Prof. dr Stefan Kreuzberger z Uniwersytetu w Rostocku wygłosił referat pt. „Od Adenauera do Brandta. Punkty zwrotne zachodnioniemieckiej Russlandpolitik 1955–1970”, natomiast prof. dr hab. Stanisław Żerko z Instytutu Zachodniego zajął się

tematyką współczesną w referacie „Od Kohla do Merkel. Czynniki kontynuacji w niemieckiej Russlandpolitik”. Konferencję zakończyła dyskusja podiumowa „Perspektywy niemieckiej Russlandpolitik” z udziałem dr Justyny Schulz (Instytut Zachodni w Poznaniu), dr. Sławomira Dębskiego (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), dr Anny Kwiatkowskiej (Ośrodek Studiów Wschodnich) oraz dr. Krzysztofa Raka (FWPN). Moderatorem był dr Piotr Andrzejewski z Instytutu Zachodniego w Poznaniu.

Filmowy zapis dyskusji podiumowej jest dostępny na kanale You Tube Instytutu Zachodniego:
<https://www.youtube.com/watch?v=ZK4AHLVqQGc>

Koordinacja ze strony FWPN:
Tomasz Markiewicz ●

Od lewej: dr Ulrich Lappenküper, prof. Grzegorz Kucharczyk, dr Justyna Schulz, prof. Jarosław Centek.

Uczestnicy dyskusji podiumowej na zakończenie konferencji: (od lewej) dr Sławomir Dębski, dr Krzysztof Rak, dr Anna Kwiatkowska, dr Justyna Schulz, dr Piotr Andrzejewski.

FWPN wsparła w 2022 roku 18 projektów naukowych w łącznej kwocie 596 423 zł.

Pełna lista projektów dofinansowanych w 2022 roku przez FWPN jest dostępna w Internecie na naszej stronie www.fwpn.org.pl

Kultura

46

Stypendium im. Albrechta Lemppa

48

Poznański „Straszny dwór”
na Międzynarodowym Festiwalu
Majowym w Wiesbaden
(Internationale Maifestspiele)

Stypendium im. Albrechta Lemppa

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Instytut Książki i Literarisches Colloquium Berlin ogłosili laureatkę i laureata Stypendium im. Albrechta Lemppa za rok 2022. Zostali nimi:

Fot. Elżbieta Lempp

Anna Cieplak (ur. 1988 r. w Dąbrowie Górniczej) – pisarka i animatorka kultury, związana przez wiele lat z „Krytyką Polityczną”. Laureatka Nagrody Conrada dla najlepszego debiutu i Nagrody Literackiej im. Witolda Gombrowicza za powieść „Ma być czysto”. Na motywach tej powieści powstał film „Ostatni komers”. Jej kolejna książka „Lata powyżej zera” została uznana przez część recenzentów za powieść pokoleniową. Również książki „Lekki bagaż” i „Rozpływaj się” osadzone są w bliskich autorce realiach. Pytana o to odpowiedziała w jednym z wywiadów: „Moją metodą jest to, że żyję blisko spraw, które opisuję. One mnie po prostu dotyczą, więc napisałam historię osób, których rysy wydawały mi się ciekawe i znajome”.

Fot. Marcelo Morena

Leon Engler (ur. 1989 r. w Ödwang, Bawaria) – pisarz, autor sztuk teatralnych i słuchowisk, nauczyciel kreatywnego pisania i dziennikarz. Mieszka w Berlinie. Jego pierwszy tekst teatralny wygrał konkurs dla młodych autorów ogłoszony przez wiedeński Teatr Drachengasse. Sztuki teatralne Englera publikuje wydawnictwo Henschel Schauspiel. W przyszłym roku w wydawnictwie KiWi ukaże się jego książka „Jenseits von Gut und Besser. Ein Protest gegen die Suche nach Glück und sich selbst”. Pobyt w Krakowie Leon Engler wykorzystał do pracy nad swoją powieścią.

Fot. Elżbieta Lempp

Stypendium im. Albrechta Lemppa

przeznaczone jest dla pisarzy i pisarek z Polski i Niemiec oraz dla niemieckich tłumaczy i tłumaczek literatury polskiej i polskich tłumaczy/tłumaczek literatury niemieckojęzycznej. Jego celem jest doskonalenie sztuki przekładu i pisania w duchu standardów literackich i translatorskich bliskich Albrechtowi Lemppowi oraz upamiętnienie jego wkładu w polsko-niemiecką wymianę literacką. Na program stypendialny składają się rokrocznie dwa jednomiesięczne pobyty w kraju sąsiada: w Literarisches Colloquium Berlin i w Krakowie.

Z Polski i Niemiec nadeszło 28 zgłoszeń od pisarzy/pisarek i tłumaczy/tłumaczek literatury. W skład jury weszli przedstawiciele fundatorów: Jürgen Jakob Becker (LCB), Joanna Czudec (FWPN), Łucja Gawkowska i Mateusz Adamski (IK). Honorową członkinią jury jest Pani Elżbieta Lempp.

Koordinacja: Joanna Czudec ●

Albrecht Lempp (1953–2012)

był wybitnym popularyzatorem literatury polskiej w Niemczech i jej tłumaczem. Przez wiele lat pełnił funkcję dyrektora Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej i wniósł wielki wkład w rozwój relacji polsko-niemieckich. Tworzył fundamenty nowoczesnego systemu promocji Polski przez literaturę. Jako współtwórca Instytutu Książki otrzymał nagrodę Transatlantyk przyznaną za zasługi w tej dziedzinie.

Poznański „Straszny dwór” na Międzynarodowym Festiwalu Majowym w Wiesbaden (Internationale Maifestspiele)

31

maja 2022 roku soliści i zespół Teatru Wielkiego w Poznaniu zaprezentowali „Straszny dwór” Stanisława Moniuszki w reżyserii Ilarii Lanzino na Międzynarodowym Festiwalu Majowym w Wiesbaden (Internationale Maifestspiele). Niezwykle aktualna, nowatorska i umiejętnie łącząca tradycję ze współczesnością realizacja zjednała serce festiwalowej publiczności. Po raz kolejny poznańskim artystom udało się udowodnić, że ani język, ani opowieść osadzona w polskiej historii i realiach nie stanowią bariery dla zagranicznego widza. Prezentacja w Wiesbaden odbyła się dzięki zaangażowaniu wielu osób i instytucji. Poznańska opera otrzymała wsparcie od Instytutu Adama

Mickiewicza i Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej. Patronat nad spektaklem objęło Państwowe Wydawnictwo Muzyczne, oferując materiały wykonawcze w ramach programu Tutti.pl. Ponadto Teatr Wielki w Poznaniu wspierała Ambasada Republiki Federalnej Niemiec w Warszawie.

Pokazany na festiwalu spektakl miał premierę w lipcu 2021 roku i był owocem prawie trzyletnich przygotowań. Zespół realizatorów został wyróżniony w konkursie dla najlepszych młodych reżyserów teatralnych (European Opera – directing Prize).

Koordinacja ze strony FWPN:
Małgorzata Gmiter ●

Fot. Bartek Barczyk Photography

FWPN wsparła w 2022 roku
89 projektów kulturalnych
w łącznej kwocie 2 727 098 zł.

Pełna lista projektów
dofinansowanych w 2022 roku
przez FWPN jest dostępna
w Internecie na naszej stronie
www.fwpn.org.pl

Społeczeństwo, gospodarka, środowisko

52

Ogrody Polsko-Niemieckie
w Parku Skaryszewskim
w Warszawie

56

Barometr Polska – Niemcy 2022

58

Debaty w ramach cyklu Forum Dialogu+
im. A. Godlewskiego w 2022 roku

60

XXXI Forum Ekonomiczne
w Karpaczu

62

„Koło Dyskusyjne Polska” Niemieckiego
Towarzystwa Polityki Zagranicznej i FWPN

64

Dyskusja panelowa
„Rozbiory Polski a wzrost znaczenia Prus”

66

Polsko-niemiecki dialog o przyszłości
„Our European values, our future”

67

Spotkania dyskusyjne FWPN wokół książek

Ogrody Polsko-Niemieckie w Parku Skaryszewskim w Warszawie

Ambasada Niemiec w Warszawie i miasto stołeczne Warszawa rewitalizują wspólnie z polskimi i niemieckimi partnerami obszar zieleni w parku Skaryszewskim im. Ignacego Jana Paderewskiego. Między północnym brzegiem Jeziorka Kamionkowskiego a aleją Emila Wedla na Pradze-Południe zostały założone Ogrody Polsko-Niemieckie. Dzięki przestrzennemu połączeniu kultur ogrodowych Polski i Niemiec powstał w tym miejscu symbol przyjaźni polsko-niemieckiej, który stał się trwałym elementem warszawskiego krajobrazu parkowego. Inicjatywa zrodziła się w 2016 roku, w którym obchodzono 25. rocznicę podpisania polsko-niemieckiego Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy. Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej kieruje przedsięwzięciem, a pozyskane od partnerów środki inwestuje w projekt Ogrody Polsko-Niemieckie.

Wolontariaty pracownicze dla firm partnerskich

W 2022 roku odbyły się dwa wolontariaty pracownicze dla osób z naszych firm partnerskich – 7 maja i 22 października. Wolontariusze

i wolontariuszki grabili/-ły liście, porządkowali/-ły rabaty oraz sadzili/-ły przebiśniegi, cebulice, czosnek i żonkile. Tradycyjnie po spotkaniach wolontariusze i wolontariuszki mogli/mogły uzupełnić stracone kalorie filiżanką czekolady w kawiarni naszego Mecenasa, firmy LOTTE Wedel.

Spacery botaniczne

Wiosną i jesienią 2022 roku Fundacja zorganizowała spacery botaniczne prowadzone przez botanika Adama Kaplera. Znaleźliśmy lecznicze zioła do zaparzenia, dowiedzieliśmy się, jakie liście można dodać do sałatki, usłyszeliśmy historie warszawskich ogrodników pochodzenia niemieckiego. Przypominamy kilka

Majowy wolontariat w Ogrodach.
Fot. Aneta Jędrzejczak

Październikowy wolontariat w Ogrodach.
Fot. Magda Przedmojska

najważniejszych faktów z naszego jesiennego spaceru:

- nasz kolorowy akcent to porastające skarpe i rabaty bodziszki, które mają piękny kolor aż do późnej jesieni;
- nasze derenie ozdobne, wywodzące się od kanadyjskich lub syberyjskich odmian, mogą owocować nawet cały rok;
- dostojne modrzewie dają drewno odporne nawet bez impregnacji, dawniej takie drewno

- używane było do budowy siedzib magnackich. Modrzewie to drzewa typowe dla Polski i Niemiec, z centrum rozmieszczenia w Górach Świętokrzyskich;
- winorośl porastająca mur w Ogrodach jest odporna na zimę, stanowi „podkładkę” pod winorośl sadowniczą, można ją też uprawiać na Mazowszu, nie tylko w okolicach Sandomierza czy w województwie świętokrzyskim;
- A wiedzieliście, że grab *fastigiata* z wąskimi

Drugi trening nordic walking w Ogrodach.
Fot. z archiwum prywatnego

- koronami był tępiony przez niemieckich leśników? Nie z nami te numery! U nas graby stanowią całą „Aleję Przyjaciół” Ogrodów;
- zgodnie z ostatnimi wytycznymi trawniki są coraz rzadziej koszone (2–3 razy w roku), w tej chwili zobaczycie w Ogrodach koniczynę łąkową, resztki babki lancetowatej, dużo mniszka lekarskiego;
- jest i u nas często występująca w Warszawie tawuła, kwitnąca na biało. Kwiatki można jeszcze zaobserwować na krzewach w okolicach ul. Zamoyskiego;
- nasze kozibrody zwyczajne będą kwitły aż do zimy;
- jest u nas pylenie pospolite, niegdyś tępiony na wsiach, bo powodował ostre zatrucia u koni, teraz wprowadzany do łąk, bo jest atrakcyjny dla zapylaczy;
- uwaga za to na bielunia z rodziny psiankowatych, zwanego też tonderą, jest to roślina silnie trująca;
- są i u nas między alejami rdestowce przysto-

sowane do niestabilnych podłoży, a nawet częstych pożarów, nie wymagające pielęgnacji. W Wielkiej Brytanii rdestowce nazywa się... bambusem dla ubogich;

- jezioro co roku zarybiane jest węgorzem, szczupakiem i rybami karpiowatymi;
- ekstensywny sposób utrzymania zieleni sprzyja bytowaniu leśnych gatunków ptaków. Podczas spaceru obserwowaliśmy sikorkę bogatkę i wróbla.

Spacery zrealizowano we współpracy z warszawskim biurem Fundacji Heinricha Bölla.

Kurs nordic walking

Zimą 2022/2023, kiedy pogoda nie pozwalała na prowadzenie prac i nie zachęcała do spacerów, Fundacja zaprosiła partnerów, sponsorów i darczyńców do udziału w szkoleniu z techniki nordic walking w Ogrodach. Treningi prowadzi dla nas Krzysztof Człapski.

Okładka książki F. Nielsena opatrzona informacją o nagrodzie European Garden Book Award.

Wiosną 2022 roku książka o Ogrodach Polsko-Niemieckich autorstwa Frieda Nielsena została wyróżniona II nagrodą European Garden Book Award! Nagroda została wręczona podczas uroczystości German Garden Book Prize 11 marca 2022 roku na zamku Dennenlohe. Nagroda jest wyrazem uznania dla najlepszych europejskich publikacji o ogrodach i dla ich autorów, którzy w niebanalny sposób przekazują wiedzę o integralności świata roślin, ludzi i zwierząt oraz zwracają uwagę na zielony świat ogrodów. Więcej informacji na temat nagrody i publikacji wyróżnionych w 2022 roku: <https://bit.ly/3JdXFMv>

Relacje medialne

W październikowym wydaniu czasopisma DZIELNICA.pragapld dla Grochowa, Saskiej Kępy, Goławia i Kamionka ukazał się artykuł o książce Frieda Nielsena. Gazeta jest dostępna na stronie dzielnicy Praga-Południe.

JESIENNY WOLONTARIAT W OGRODACH POLSKO-NIEMIECKICH

Jesień to w Ogrodach bardzo intensywny czas. Można sadzić cebule kwiatowe, wieszak wiosną, dokonywać ciężkiej pielęgnacji, porządkować ogród, choćby grabić liście czy naprawiając uszkodzenia - tylko prawdziwi ogrodnicy wiedzą, ile to pracy! Jednocześnie jest to czas wycofania na czasowe wygaszenie działalności na zimę, po której... no właśnie, przychodzi wiosna, a wraz z nią nowa nadzieja! Nie inaczej jest w przypadku naszych Ogród Polsko-Niemieckich.

Podczas wydarzenia będzie można pod okiem współpracującej z FWPN ogrodniczką Ewy Mikulskiej posadzić cebulki kwiatowe, dokonać ciężkiej pielęgnacji czy grabić liście. Dzięki Państwu zaangażowaniu Ogród odrodzą się wiosną jeszcze piękniejsi!

Ten wolontariat realizowany jest dzięki zaangażowaniu firmy Deutsche Bank Polska. Wydarzenie przeznaczone jest dla dorosłych i dzieci. Zgłoszenia magdalena.predmojska@wpn.pl, tel. 22 338 62 73. Liczba miejsc jest ograniczona. Decyduje kolejność zgłoszeń.

Pamiętajmy o ogrodach

Od sześciu lat Ambasada Niemiec w Polsce i Miasto Stołeczne Warszawa z inicjatywą dyplomaty, kierownika Wydziału Kultury Ambasady Niemiec, Frieda Nielsena - rewitalizują fragment Parku Skaryszewskiego im. Ignacego Jana Paderewskiego. Koordynatorem projektu jest Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, która w ubiegłym roku obchodziła 30-lecie swojej działalności. Na warszawskiej Pradze-Południe, między brzegiem Jeziora Kamionkowskiego a Aleją Emila Wedla powstały Ogród Polsko-Niemieckie. To polityczną akcją podsumowuje opracowanie, przygotowane przez pomyślnie Frieda Nielsena. Jak wspomina we wstępie do książki, wpadł na ten pomysł latem 2016 roku, wracając z niezbyt udanego spektaklu w sąsiednim Teatrze Powszechnym. Zamieszany zajęciem parku, zniszczona lawka, brzydki parking i hałas uliczny, dobiegający z Alei Zielonej kontrastował ze starymi drzewami i rozświetloną panoramą wieżowców w oddali, po drugiej stronie Wisły. To trzeba zmieścić - pomyślał wtedy dyplomata, wyobrażając sobie to miejsce okolonie genialnym żywociołem, zatrzymującym tutaj, kurz i szalony, dającym schronienie ptakom, pszczołom i trzmielom. Idea spłakała się z wyjątkowo zycielnym odzwierciedleniem i krok po kroku dzięki darczyńcom, sponsorom, a przede wszystkim wytrwałej pra-

cy architektów krajobrazu, ogrodników i wolontariuszy udało się zrealizować plan. Wykaz roślin, które ozdobiły tę część parku jest imponujący. Młorząd, modrzew, jarząb, dereń, różanecznik, azalia, grab, zieleń, luzycak, bodziszek, śnieżyczka, krokus, narcyz - to tylko niektóre z nich. Głóg, topola, jabłoń, wierzba, siewka, cis, mak, róża, tulipan, wiśnia, bez, róża - to prawdziwy ogród botaniczny, mieszający się od wczesnej wiosny do późnej jesieni wszystkimi kolorami. Fried Nielsen pisze o historii ogrodu z pasją wytrawionego botanika i z czułością. A także z niekłamną satysfakcją, jaką daje zrealizowanie marzeń. W książce znajdziemy również ciekawe eseje historyczne, poświęcone dziejom dzielnicy Praga-Południe (wraz z archiwalnymi fotografiami) oraz Parku Skaryszewskiego w Warszawie. A jest to jeden z najpiękniejszych parków stolicy, ze wspaniałymi rzeźbami artystów lat międzywojennych (m.in. "Tancerka", Stanisława Jackowskiego). Ogród Polsko-Niemieckie to obecnie efektowne, kwitnące miejsce, z mostkami, drzewami i bujną roślinnością. To miejsce relaksu, zabawy i spotkań ze słońcem; muzyką i literaturą. Przypomina mi to tekst piosenki Jonasa Kofy, "Pamiętajmy o ogrodach, przecież staliśmy przyzbiacie, w zaręce ujętych wam chłodu, tylko drzewa, tylko liście". Nie dziwię się, że książka Frieda Nielsena została nagrodzona European Garden Book Award jako jedna z najlepszych publikacji o ogrodnictwie.

Besta Joanna Przedmojska
Tygodnik Polski 23.11.2022 • 16

Fragment czasopisma DZIELNICA.pragapld z relacją o Ogrodach i o książce F. Nielsena.

Recenzja książki F. Nielsena w „Tygodniku Polskim”.

W listopadzie 2022 roku w „Tygodniku Polskim” ukazała się recenzja książki Frieda Nielsena o Ogrodach Polsko-Niemieckich „Pamiętajmy o ogrodach”.

Więcej informacji: ogrody-polsko-niemieckie.pl oraz facebook.com/OgrodyPolskoNiemieckie

Koordynatorki:
Aneta Jędrzejczak, Magda Przedmojska

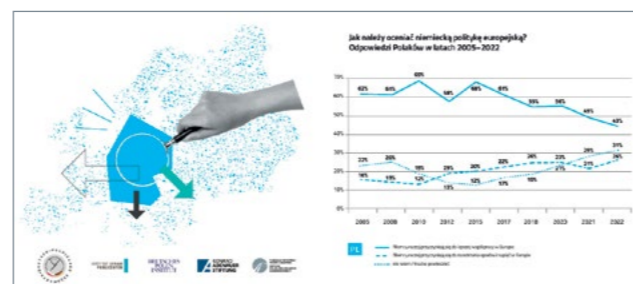
„Barometr Polska – Niemcy 2022”

„**B**arometr Polska – Niemcy” jest projektem badawczym

Instytutu Spraw Publicznych, który cyklicznie od 2000 roku gromadzi i publikuje opinie Polaków i Niemców o stanie stosunków polsko-niemieckich i bieżących wyzwaniach. W roku 2022 Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej była ponownie partnerem projektu.

Dr Agnieszka Łada-Konefał i dr Jacek Kucharczyk, autorzy edycji „Barometru” w roku 2022, skupili się na pytaniach pomagających określić, jak bliscy sobie nawzajem są Polacy i Niemcy oraz co sądzą o kraju sąsiada. Respondenci odpowiadali na pytania o wzajemną sympatię, akceptację w różnych rolach społecznych czy o ocenę, jak funkcjonuje drugie państwo w podstawowych sferach polityki. Dodatkowo zbadano źródła wiedzy respondentów, zarówno ogólnej społeczno-politycznej, jak i konkretnie tej dotyczącej Polski i Niemiec oraz stopień zainteresowania polityką. Wyniki „Barometru Polska – Niemcy 2022” pokazały, że większość Polaków (75%) i Niemców (82%) jest zainteresowana polityką europejską i międzynarodową.

Do najczęściej wybieranych przez Polaków źródeł informacji społeczno-politycznych należą: telewizja prywatna (72%), Facebook (69%), portale internetowe (68%) oraz prywatne stacje radiowe (65%). Niemcy regularnie czerpią wiedzę ze stacji

telewizyjnych – publicznych (69%) i prywatnych (66%), z publicznego radia (59%) oraz portali internetowych (56%).

W Polsce szkoła jest najczęściej wskazywanym źródłem wiedzy o Niemczech. Istotne są jeszcze telewizja, rozmowy z rodziną i wypowiedzi polityków. Wśród źródeł wiedzy o Polsce u Niemców badanych dominują programy telewizyjne. Szkoła i rozmowy z rodziną zajmują drugie miejsce.

Panel dyskusyjny podczas prezentacji wyników „Barometru Polska – Niemcy 2022”. Od lewej: dr Agnieszka Łada-Konefał – wicedyrektorka Niemieckiego Instytutu Spraw Polskich, dr Jacek Kucharczyk – prezes Instytutu Spraw Publicznych, David Gregosz – dyrektor przedstawicielstwa Fundacji im. Konrada Adenauera w Polsce, moderatorka Małgorzata Kopka-Piątek – dyrektorka programu europejskiego, Instytut Spraw Publicznych.

Podobnie jak w poprzednich latach, w 2022 roku opinie Polaków na temat Niemiec są zdecydowanie bardziej pozytywne od opinii Niemców na temat Polski. Połowa Polaków odczuwa sympatię do Niemców, a prawie połowa Niemców (43%) – sympatię do Polaków. Poziom wzajemnej akceptacji Polaków i Niemców w różnych rolach społecznych jest wysoki (od 71% do 87%), po niemieckiej stronie nieznacznie wyższy niż po polskiej. Największa grupa Polaków (48%) i Niemców (62%) pozytywnie ocenia obecny stan relacji między Polską a Niemcami. Po raz pierwszy od 2000 roku odsetek polskich ocen pozytywnych nie przekroczył połowy badanych, a odsetek opinii negatywnych jest stosunkowo wysoki i wynosi 35% badanych Polaków.

Raport z wynikami badania z serii „Barometr Polska – Niemcy” pt. „Polacy i Niemcy – jak dalecy, jak bliscy, Barometr Polska – Niemcy 2022” dostępny jest na interaktywnej stronie projektu pod adresem: <https://www.barometr-polska-niemcy.pl/>

Koordinacja ze strony FWPN:
Małgorzata Gmiter ●

29 czerwca 2022 roku w Centrum Konferencyjnym Zielna dr Agnieszka Łada-Konefał prezentuje wyniki „Barometru Polska – Niemcy 2022”.

Debaty w ramach cyklu Forum Dialog+ im. Andrzeja Godlewskiego

Forum Dialog+ im. Andrzeja Godlewskiego to cykl debat o najważniejszych wyzwaniach dla Polski w Europie. Patronem wydarzeń jest zmarły w 2019 roku Andrzej Godlewski, dziennikarz, publicysta i wykładowca Uniwersytetu SWPS w Warszawie, a także jeden z inicjatorów cyklu. W debatach Forum Dialog+ biorą udział osoby zajmujące się polityką, dziennikarstwem oraz ekspertki i eksperci reprezentujący różne dziedziny i środowiska. Dyskusje pogłębiają ważne debaty toczone na forum unijnym i uzupełniają spory nad kształtem wspólnoty w kolejnych latach. Rzeczą dialog jest ukierunkowany na poszukiwanie rozwiązań i kompromisów. W roku 2022 dyskusje skupiały się wokół m.in.

rosyjskiej agresji na Ukrainę i jej konsekwencji dla Polski, Niemiec i Unii Europejskiej, nowych wyzwań w polityce bezpieczeństwa militarnego i energetycznego, szansach i integracji uchodźców i uchodźczyń na polskim i niemieckim rynku pracy oraz skutków wojny dla gospodarki europejskiej. Moderatorem debat jest Marcin Antosiewicz, dziennikarz, politolog, wykładowca akademicki. W roku 2022 debaty odbywały się online i były na żywo transmitowane na kanale YouTube

Forum Dialog Plus oraz na Facebooku.

Gośćmi debat w roku 2022 byli m.in.:

- **prof. Gertruda Uścińska**, prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- **prof. Maciej Duszczyk**, członek Rady Naukowej Ośrodka Badań nad Migracjami Uniwersytetu Warszawskiego,
- **prof. Jacek Czaputowicz**, minister spraw zagranicznych w latach 2018–2020,
- **dr Justyna Gotkowska**, zastępczyni dyrektora Ośrodka Studiów Wschodnich,

- **dr Marcus Reichel**, poseł do Bundestagu, CDU,
- **dr Kai Olaf-Lang**, ekspert Fundacji Nauka i Polityka (Stiftung Wissenschaft und Politik).

Partnerami wydarzeń w ramach Forum Dialog+ są: Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Ars Republica, Fundacja im. Konrada Adenauera.

Koordinacja ze strony FWPN: Małgorzata Gmiter ●

XXXI Forum Ekonomiczne w Karpaczu

„Europa w obliczu nowych wyzwań”

W

dniach 6–8 września 2022 roku odbyło się Forum Ekonomiczne w Karpaczu z udziałem przedstawicieli gremiów FWPN. Forum Ekonomiczne w Karpaczu jest największą w Europie Środkowo-Wschodniej platformą spotkań, gdzie dyskutuje się o bezpieczeństwie, perspektywach rozwoju gospodarczego, współczesnych wyzwaniach i przezwyciężaniu kryzysów, przedstawia rozwiązania i idee. Międzynarodowy wymiar Forum Ekonomicznego pozwala uczestnikom i publiczności kształtować opinie na podstawie rzeczowej wymiany poglądów. Tematyka paneli dyskusyjnych w tym roku dotyczyła aż szesnastu zagadnień, m.in. bezpieczeństwa, energetyki, innowacji, nowej gospodarki, czy zrównoważonego rozwoju. Współprzewodniczący Rady FWPN Markus Meckel wziął udział w dyskusji pt. „Belarus – the Perspective of Change”, a Cornelius Ochmann, dyrektor FWPN w panelu “Yet the Dictatorship or Already Totalitarianism? Belarusian Society in the Face of the War”.

Forum Ekonomicznemu w Karpaczu towarzyszy Forum Ekonomiczne Młodych Liderów, którego

partnerem jest Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej.

W panelu dyskusyjnym FEML „Bezpieczeństwo energetyczne Polski i Europy w kontekście agresji Rosji na Ukrainę” wziął udział Cornelius Ochmann. Dyskusję moderował Bartosz Szczepaniak, kierownik Europe Direct Toruń, Polska. W FEML brali udział uczestnicy z Polski, Ukrainy, Białorusi, Niemiec, Nigerii, Etiopii, Tanzanii, Gruzji, a także z Azerbejdżanu. Tematyka Forum dotyczyła m.in. przedsiębiorczości młodych w kontekście zbliżającego się kryzysu gospodarczego, tego, jaki powinien być lider przyszłości. Do tej pory, we wszystkich XVI edycjach Forum udział wzięło ponad 4000 uczestników z ponad 30 krajów Unii Europejskiej, Europy Wschodniej i Kaukazu.

Wśród gości znaleźli się m.in. premier Mateusz Morawiecki oraz ministrowie kultury, finansów, rolnictwa i rozwoju wsi, rodziny i polityki społecznej czy rozwoju i technologii, przedstawiciele polityki, biznesu i mediów.

Koordinacja ze strony FWPN:
Małgorzata Gmiter ●

Uczestnicy Forum Ekonomicznego Młodych Liderów.

Uczestnicy panelu „Bezpieczeństwo energetyczne Polski i Europy w kontekście agresji Rosji na Ukrainę”, pierwszy z prawej Cornelius Ochmann, dyrektor FWPN.

Koło Dyskusyjne „Polska” Niemieckiego Towarzystwa Polityki Zagranicznej i Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej

Zainicjowane w 1996 roku przez Niemieckie Towarzystwo Polityki Zagranicznej Koło Dyskusyjne „Polska” od 2009 roku odbywa się w kooperacji z Fundacją Współpracy Polsko-Niemieckiej. Celem Koła jest stworzenie forum dyskusyjnego dla omawiania aktualnych zagadnień z zakresu stosunków polsko-niemieckich, rozwoju wydarzeń w Polsce i roli obu krajów w kontekście polityki europejskiej. Grupą docelową cyklicznych spotkań w Berlinie pod przewodnictwem Markusa Meckela, współprzewodniczącego Rady FWPN, są decydenci z kręgów polityki, mediów, nauki i gospodarki oraz przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego w Niemczech. Wiodącym tematem cyklu spotkań w 2022 roku – w obliczu rosyjskiej agresji na Ukrainę – były aspekty polityki bezpieczeństwa w stosunkach dwustronnych oraz pytanie, jak wojna zmieni rolę Polski w Europie, a zarazem wzajemne relacje Berlina i Warszawy. Podczas pierwszego spotkania, 7 kwietnia 2022 roku (które notabene odbyło się w formule online, co ułatwiło udział w nim byłego polskiego ministra obrony, senatora Bogdana Klicha), doszło do pierwszej politycznej oceny wydarzeń, które nastąpiły po 24 lutego i reakcji na nie Polski i Niemiec. Przy odpowiedzi na pytanie „Zjednoczeni wobec rosyjskiego

Dyskusja online z 7 kwietnia 2022 roku.
Bogdan Klich, Renata Alt, Markus Meckel.

zagrożenia? Stosunki polsko-niemieckie po rosyjskim ataku na Ukrainę” mimo zgody co do konieczności wspierania Ukrainy i zachowania jedności Zachodu, zarysowały się dość wyraźne różnice, na przykład w kwestii tymczasowego utrzymania stosunków energetycznych z Rosją. O zrozumienie niemieckiej perspektywy w tej sprawie prosiła posłanka do Bundestagu Renata Alt (FDP). Pasjonująca dyskusja z żywym udziałem publiczności została nagrana i jest dostępna tutaj: <https://www.youtube.com/watch?v=yQL0EvWp6o>

27 września 2022 roku, po przerwie spowodowanej pandemią, Koło Dyskusyjne „Polska” obradowało po raz pierwszy ponownie w tradycyjnej formule. I ponownie wojna w Ukrainie była głównym tematem dyskusji. Wśród gości byli: były sekretarz stanu w polskim MSZ, poseł prof. Paweł Kowal, odpowiedzialny w niemieckim MSZ za Ukrainę kierownik referatu Jean P. Froehly oraz Irene Hahn-Fuhr, członkini zarządu Zentrum Liberale Moderne, która zarazem po raz pierwszy wystąpiła publicznie jako nowo powołana członkini Zarządu FWPN. Po tak długo wyczekiwanej przez wieloletnich członków koła nieformalnej wymianie poglądów rozpoczęła się dyskusja pt. „Stracone zaufanie: jak Niemcy i Polska mogą podjąć wspólnie europejskie przywództwo wobec wojny Rosji przeciw Ukrainie?”. Rozmowa dotyczyła wspólnej przyszłości i bezpieczeństwa w Europie po zakończeniu wojny (w tym czasie akurat sytuacja sprzyjała Ukrainie), a także przywrócenia integralności terytorialnej, suwerenności i sprawności gospodarczej Ukrainie. 12 grudnia, na koniec roku mijającego pod znakiem wojny, Koło Dyskusyjne „Polska” razem z posłem do Bundestagu Dietmarem Nietanem (SPD), który od marca 2022 roku objął urząd koordynatora niemiecko-polskiej współpracy międzypolitycznej i przygranicznej, podjęło próbę nakreślenia możliwych scenariuszy i sformułowania pozytywnej agendy dla przyszłych stosunków polsko-niemieckich. Dietmar Nietan, który od ponad dwóch dekad angażuje się w budowanie mostów między Niemcami a Polską, odniósł się przy tym do bieżących oraz nowych inicjatyw po stronie niemieckiej – m.in. do niedawnej decyzji o zapewnieniu po raz pierwszy środków z budżetu federalnego na finansowanie nauczania języka polskiego jako języka pochodzenia w Niemczech. Dietmar

Po dyskusji 27 września 2022 roku.
Od lewej: Rolf Nickel, Adam Traczyk, Jean P. Froehly, Irene Hahn-Fuhr, Paweł Kowal, Markus Meckel.

Dyskusja 12 grudnia 2022 roku.
Dietmar Nietan i Markus Meckel.

Nietan zarekomendował obecnej koalicji rządowej utrzymanie proaktywnej polityki partej uznaniem dla Polski, co zyskało aprobatę licznie zgromadzonej publiczności reprezentującej wszystkie strony polityczne.

Koordinacja ze strony FWPN:
Karolina Fuhrmann ●

Dyskusja panelowa „Rozbiory Polski a wzrost znaczenia Prus”

Przypadająca w 2022 roku 250 rocznica pierwszego rozbioru Polski, dokonanego przez Prusy, Rosję i Austrię, była okazją do przedstawienia niemieckiej publiczności 13 grudnia 2022 roku w Instytucie Pileckiego przy Pariser Platz w Berlinie popularnonaukowej książki prof. Grzegorza Kucharczyka pt. „Prusy. Pięć wieków”, wydanej w 2020 roku. Autor, związany z Instytutem Historii PAN i Akademią im. Jakuba z Paradyża w Głogowie, należy do czołowych polskich historyków zajmujących się dziejami Niemiec oraz stosunkami polsko-niemieckimi. Jego książka to pierwsze w Polsce od ponad 30 lat syntetyczne opracowanie dziejów państwa Hohenzollernów od XV do XX wieku, którego losy wielokrotnie dramatycznie wiązały się z historią Polski. Nacisk jest położony na dzieje polityczne, ale również uwzględnione zostały najważniejsze aspekty historii kulturalnej, społecznej i gospodarczej państwa pruskiego. Autor przedstawia Brandenburgię-Prusy na tle dziejów europejskich i spraw polskich, poczynając od średniowiecznych początków Brandenburgii poprzez dzieje

Deбата w Instytucie Pileckiego.
Fot. Tomasz Markiewicz

pruskiej klasycznej monarchii absolutnej w XVIII wieku, aż po rolę Prus w dziejach Niemiec XIX–XX wieku. Prof. Kucharczyk wskazuje na znaczenie rozbiorów Polski w końcu XVIII wieku dla wzrostu potęgi i roli państwa pruskiego w Europie, co nie zawsze jest dostrzegane w Niemczech. Z wizją historii Prus polskiego historyka zmierzył się historyk niemiecki – prof. Frank-Lothar Kroll z Technische Universität Chemnitz, który podkreślił janusowe oblicze państwa pruskiego – z jednej strony uchodziło ono za państwo

Deбата w Instytucie Pileckiego, od lewej prof. Grzegorz Kucharczyk, prof. Frank-Lothar Kroll, prof. Dariusz Makiła. Fot. Tomasz Markiewicz

nowoczesne, z systemem edukacji i demokracją, z drugiej strony było jednak imperialistyczne i militarystyczne. Kolonialna i wroga polityka Prus wobec Polski położyła się cieniem na stosunkach między Polakami i Niemcami na wiele pokoleń. Prof. Kroll polemizował z przekonaniem prof. Kucharczyka, że Prusy nadal są atrakcyjnym punktem odniesienia dla współczesnych Niemców, podkreślając, że dla młodych generacji to już tylko historia niewiele mająca wspólnego ze współczesnością. W dyskusji wziął również udział

współprzewodniczący Zarządu FWPN, prof. Dariusz Makiła. Polsko-niemiecki dialog na temat Prus zapewne będzie kontynuowany, zwłaszcza jeśli książka prof. Kucharczyka ukaże się po niemiecku, co umożliwi niemieckim czytelnikom zapoznanie się z wizją historii Prus z polskiej perspektywy. Spotkanie zostało zorganizowane wspólnie przez Instytut Pileckiego i FWPN.

Koordinacja ze strony FWPN:
Tomasz Markiewicz ●

Polsko-niemiecki dialog o przyszłości

„Our European values, our future: A German-Polish dialogue on the future of Europe”

29

listopada 2022 roku w godzinach 9:00–17:00 odbył się cyfrowy

- polsko-niemiecki dialog o przyszłości „Our European values, our future: A German-Polish dialogue on the future of Europe”. Podczas spotkania dyskutowali m.in.:
- dr Franziska Brantner, sekretarz stanu w Federalnym Ministerstwie Gospodarki i Ochrony Klimatu,
  - Klara Geywitz, Federalna Minister Mieszkalnictwa, Rozwoju Miast i Budownictwa Republiki Federalnej Niemiec,
  - Prof. Danuta Hübner, posłanka do Parlamentu Europejskiego,

- Dietmar Nietan, członek niemieckiego Bundestagu i koordynator ds. polsko-niemieckiej współpracy międzyspołecznej i transgranicznej,
  - Urszula Zielińska, liderka polskich Zielonych i posłanka na Sejm,
  - Paul Ziemiak, poseł do niemieckiego Bundestagu i przewodniczący Niemiecko-Polskiej Grupy Parlamentarnej.
- Spotkanie zostało zorganizowane przez bezpartyjną organizację Europa-Union Deutschland e.V. we współpracy z Fundacją im. Friedricha Eberta, Fundacją im. Heinricha Bölla, Fundacją im. Konrada Adenauera, Ogólnopolską Federacją Organizacji Poza-rządowych (OFOP), Federalną Siecią Zaangażowania Obywatelskiego (BBE), Fundacją Współpracy Polsko-Niemieckiej oraz Collegium Polonicum.

Koordinacja ze strony FWPN:
Magda Przedmojska ●

Spotkania dyskusyjne FWPN wokół książek

W

2022 roku, po przerwie spowodowanej pandemią Covid-19, Fundacja

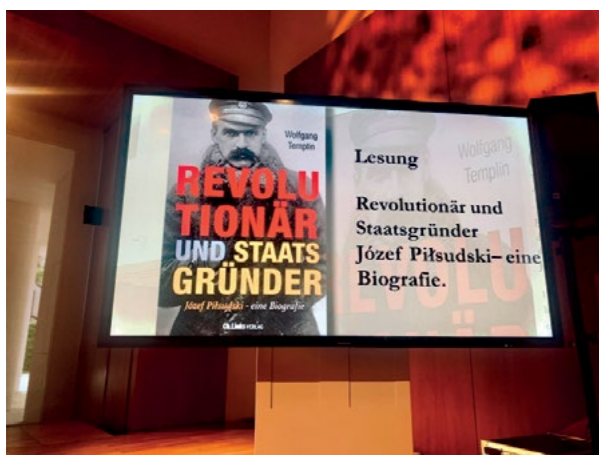
kontynuowała zapoczątkowany w 2014 roku cykl dyskusji o nowościach wydawniczych dotyczących stosunków polsko-niemieckich i spraw europejskich. 12 kwietnia w siedzibie Fundacji odbyło się spotkanie poświęcone książce Klausa Bachmanna pt. „Problem z Guliwerem. Dlaczego Niemcy stają się coraz większe, a Europa coraz mniejsza”, wydanej w 2021 roku przez wrocławską Oficynę Wydawniczą Atut przy wsparciu finansowym FWPN. Spotkanie z autorem prowadziła Kaja Puto. Rozmowa o Niemczech okazała się także rozmową o Ukrainie, Polsce i Europie. Natomiast 11 maja w Instytucie Pileckiego przy Pariser Platz w Berlinie odbyła się dyskusja związana z pierwszą w języku niemieckim biografią Józefa Piłsudskiego. Książka pt. „Revolutionär und Staatsgründer Józef Piłsudski” („Rewolucjonista i założyciel państwa Józef Piłsudski”) pióra Wolfganga Templina została wydana w marcu 2022 roku przez Ch. Links Verlag w Berlinie. Druk książki wsparła FWPN. Poza autorem, który zainteresował się Polską jako dysydem w czasach NRD, w dyskusji wzięli udział historycy specjalizujący się w dziejach Europy Wschodniej: Heidi

Klaus Bachmann i Kaja Puto.

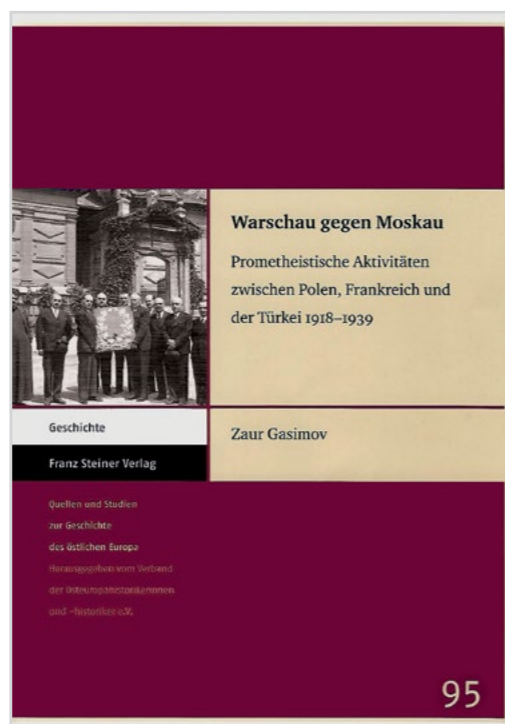

Książka Wolfganga Templina o Józefie Piłsudskim.

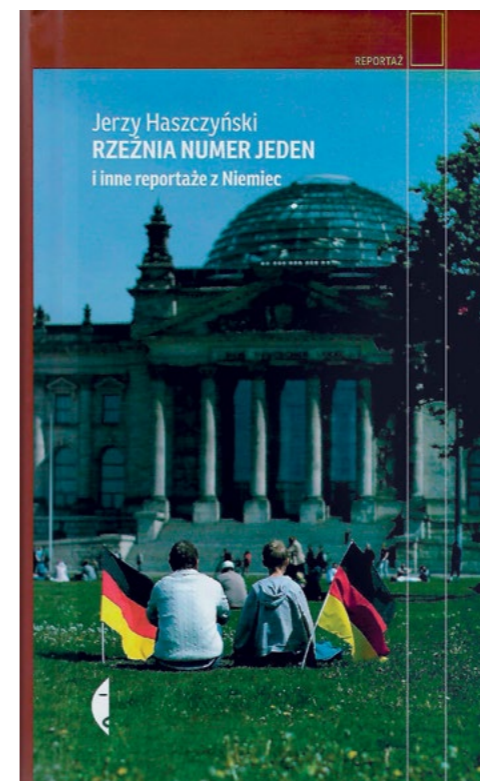
Hein-Kircher z Instytutu Herdera w Marburgu i Krzysztof Rak, dyrektor FWPN, tym razem w roli historyka i autora dwóch książek „Polska – niespełniony sojusznik Hitlera” (2020) oraz „Piłsudski między Stalinem a Hitlerem”(2021). Dyskusję poprowadził Mateusz Fałkowski z Instytutu Pileckiego w Berlinie.

Zapis dyskusji jest dostępny na kanale Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=BCOugqXbCw4>

29 listopada w siedzibie Fundacji w Warszawie odbyło się spotkanie „Warszawa przeciwko Moskwie. Czy prometeizm może być sposobem na Rosję w 2022 roku?” zainspirowane książką Zaura Gasimova pt. „Warschau gegen Moskau. Prometheistische Aktivitäten zwischen Polen, Frankreich und der Türkei 1918–1939” (Franz Steiner Verlag Stuttgart 2022), z udziałem Zaura Gasimova (Uniwersytet Bonn), Agnieszki Bryc (Ośrodek Studiów Wschodnich), Witolda Jurasa (portal Onet.pl) i Hieronima Grali (Uniwersytet Warszawski). W roli moderatora wystąpił Witold Jurasz.

Prezentacja książki Zaura Gasimova. Od lewej: Cornelius Ochmann, Agnieszka Bryc, Zaur Gasimov, Hieronim Grala, Witold Jurasz, Krzysztof Rak.

Joanna Maria Stolarek i Jerzy Haszczyński.

5 grudnia w siedzibie FWPN miało miejsce spotkanie poświęcone książce Jerzego Haszczyńskiego pt. „Rzeźnia numer jeden i inne reportaże z Niemiec” (Wydawnictwo Czarne 2022), wydanej przy udziale FWPN. Rozmowę z autorem moderowała Joanna Maria Stolarek, dyrektorka warszawskiego biura Heinrich-Böll-Stiftung.

Koordinacja: Joanna Czudec ●

FWPN wsparła w 2022 roku 42 projekty w dziedzinie Społeczeństwo, gospodarka, środowisko w łącznej kwocie 1 026 178 zł.

Pełna lista projektów dofinansowanych w 2022 roku przez FWPN jest dostępna w Internecie na naszej stronie www.fwpn.org.pl

Sprawozdanie finansowe

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego

Dla Rady Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie rocznego sprawozdania finansowego Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej (Fundacja) z siedzibą w Warszawie (kod pocztowy: 00-108) przy ulicy Zielnej 37, na które składa się wprowadzenie do rocznego sprawozdania finansowego, bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2022 roku, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym, rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy zakończony w tym dniu oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

Naszym zdaniem załączone roczne sprawozdanie finansowe:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Fundacji na dzień 31 grudnia 2022 roku oraz jej wyniku finansowego i przepływów pieniężnych za rok obrotowy zakończony w tym dniu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 roku poz. 120, z późniejszymi zmianami) (Ustawa o rachunkowości) i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Fundację przepisami prawa i postanowieniami statutu Fundacji

Podstawa opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy zgodnie z • ustawą z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 roku poz. 1302, z późniejszymi

zmianami) (Ustawa o biegłych rewidentach) oraz

- Międzynarodowymi Standardami Badania w wersji przyjętej jako Krajowe Standardy Badania (KSB uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów nr 3430/52a/2019 z dnia 21 marca 2019 roku, z późniejszymi zmianami.

Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi standardami została dalej opisana w sekcji naszego sprawozdania *Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie rocznego sprawozdania finansowego*. Jesteśmy niezależni od Fundacji zgodnie z *Międzynarodowym kodeksem etyki zawodowych księgowych* (w tym *Międzynarodowymi standardami niezależności*) Rady Międzynarodowych Standardów Etycznych dla Księgowych (Kodeks IESBA) przyjętym uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów nr 3431/52a/2019 z dnia 25 marca 2019 roku jako zasady etyki zawodowej biegłych rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do badania sprawozdań finansowych w Polsce. Wypełniliśmy nasze inne obowiązki etyczne zgodnie z tymi wymogami i Kodeksem IESBA.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Fundacji za roczne sprawozdanie finansowe

Zarząd Fundacji jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, rocznego sprawozdania finansowego, które przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz

wyniku finansowego i przepływów pieniężnych Fundacji zgodnie z przepisami Ustawy o rachunkowości, wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa a także statutem Fundacji. Zarząd Fundacji jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem. Sporządzając roczne sprawozdanie finansowe Zarząd Fundacji jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Fundacji do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, spraw związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie założenia kontynuowania działalności, z wyjątkiem sytuacji kiedy Zarząd albo zamierza dokonać likwidacji Fundacji, albo zaniechać prowadzenia działalności albo nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania działalności.

Zgodnie z Ustawą o rachunkowości Zarząd oraz Członkowie Rady Fundacji są zobowiązani do zapewnienia, aby roczne sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości.

Członkowie Rady Fundacji są odpowiedzialni za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Fundacji.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie rocznego sprawozdania finansowego

Naszym celem jest uzyskanie racjonalnej pewności, czy roczne sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie.

Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego rocznego sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Fundacji ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jej spraw przez Zarząd Fundacji obecnie lub w przyszłości.

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i oceniamy ryzyka istotnego zniekształcenia rocznego sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające na te ryzyka i uzyskuje-

my dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż tego wynikającego z błędem, ponieważ oszustwo może być związane ze złą wiarą, fałszerstwem, celowymi pominięciami, wprowadzeniem w błąd lub obejściem kontroli wewnętrznej;

- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosowanej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Fundacji;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz racjonalność szacunków księgowych oraz powiązanych ujawnień dokonanych przez Zarząd Fundacji;
- oceniamy odpowiedniość przyjęcia przez Zarząd Fundacji założenia kontynuacji działalności oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub warunkami, które mogą podawać w znaczącą wątpliwość zdolność Fundacji do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta na związane z tym ujawnienia w rocznym sprawozdaniu finansowym lub, jeżeli takie ujawnienia są nieadekwatne, zmodyfikowanie naszej opinii. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia naszego sprawozdania biegłego rewidenta, jednakże przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Fundacja nie będzie kontynuować działalności;
- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i zawartość rocznego sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, oraz czy roczne sprawozdanie finansowe przedstawia będące jego podstawą transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację.

Przekazujemy Radzie Fundacji informacje o, między innymi, planowanym zakresie i czasie przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleniach badania, w tym wszelkich znaczących słabościach kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Marcin Diakonowicz
Biegły Rewident nr 10524
Kluczowy biegły rewident
przeprowadzający badanie w imieniu
Grant Thornton Polska Prosta Spółka akcyjna,
Poznań, ul. Abpa Antoniego Baraniaka 88 E,
firma audytorska nr 4055

Bilans

Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej w Warszawie
według stanu na 31.12.2022 roku

Suma w zł na:

Aktywa		31.12.2022	31.12.2021
A.	Aktywa trwałe	181 409 370,80	123 315 535,44
I	Wartości niematerialne i prawne		
	1. Koszty zakończonych prac rozwojowych		
	2. Wartość firmy		
	3. Inne wartości niematerialne i prawne		
	4. Zaliczki na wartości niematerialne i prawne		
II	Rzeczowe aktywa trwałe	3 650 481,88	3 850 446,52
	1. Środki trwałe	3 650 481,88	3 850 446,52
	a) grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania	102 691,86	106 765,70
	b) budynki, lokale, obiekty inżynierii	3 432 161,94	3 588 374,73
	c) urządzenia techniczne i maszyny	95 453,97	129 501,95
	d) środki transportu		
	e) inne środki trwałe	20 174,11	25 804,15
	2. Środki trwałe w budowie		
	3. Zaliczki na środki trwałe w budowie		
III	Należności długoterminowe		
IV	Inwestycje długoterminowe	176 827 854,77	118 456 468,54
	1. Nieruchomości	43 912 848,20	45 904 059,90
	2. Wartości niematerialne i prawne		
	3. Długoterminowe aktywa finansowe	132 915 006,57	72 552 408,64
	– udziały lub akcje		
	– inne papiery wartościowe	132 915 006,57	72 552 408,64
	– udzielone pożyczki		
	– inne długoterminowe aktywa finansowe		
	4. Inne inwestycje długoterminowe		

Suma w zł na:

Aktywa		31.12.2022	31.12.2021
V	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	931 034,15	1 008 620,37
	1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
	2. Inne rozliczenia międzyokresowe	931 034,15	1 008 620,37
B.	Aktywa obrotowe	231 546 744,50	283 322 218,81
I	Zapasy		19 999,99
	1. Materiały		
	2. Półprodukty i produkty w toku		
	3. Produkty gotowe		
	4. Towary		
	5. Zaliczki na dostawy		19 999,99
II	Należności krótkoterminowe	615 441,42	523 525,84
	1. Należności od jednostek powiązanych		
	a) z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty:		
	– do 12 miesięcy		
	– powyżej 12 miesięcy		
	b) inne		
	2. Należności od pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		
	a) z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty:		
	– do 12 miesięcy		
	– powyżej 12 miesięcy		
	b) inne		
	3. Należności od pozostałych jednostek	615 441,42	523 525,84
	a) z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty:	483 369,46	478 985,97
	– do 12 miesięcy	483 369,46	478 985,97
	– powyżej 12 miesięcy		
	b) z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publicznoprawnych	132 071,96	39 187,34
	c) inne		5 352,53
	d) dochodzone w drodze sądowej		

Suma w zł na:

Aktywa		31.12.2022	31.12.2021
III	Inwestycje krótkoterminowe	230 814 793,84	282 679 397,51
	1. Krótkoterminowe aktywa finansowe	230 814 793,84	282 679 397,51
	a) w jednostkach powiązanych		
	– udziały lub akcje		
	– inne papiery wartościowe		
	– udzielone pożyczki		
	– inne krótkoterminowe aktywa finansowe		
	b) w pozostałych jednostkach	160 984 995,90	226 435 090,17
	– udziały lub akcje		
	– inne papiery wartościowe	12 640 800,00	70 350 545,80
	– udzielone pożyczki		
	– inne krótkoterminowe aktywa finansowe	148 344 195,90	156 084 544,37
	c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	69 829 797,95	56 244 307,34
	– środki pieniężne w kasie i na rachunkach	9 351 171,37	1 218 273,23
	– inne środki pieniężne	60 478 626,58	55 026 034,11
	– inne aktywa pieniężne		
	2. Inne inwestycje krótkoterminowe		
IV	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	116 509,24	99 295,47
C.	Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy		
D.	Udziały (akcje) własne		
	AKTYWA RAZEM	412 956 115,30	406 637 754,25

Suma w zł na:

Pasywa		31.12.2022	31.12.2021
A.	Fundusz własny	411 060 076,46	405 249 542,43
I	Fundusz podstawowy	405 249 124,63	411 037 492,43
II	Fundusz z aktualizacji wyceny	417,80	417,80
III	Zysk (strata) netto za rok obrotowy	5 810 534,03	-5 788 367,80
B.	Zobowiązania i rezerwy	1 896 038,84	1 388 211,82
I	Rezerwy na zobowiązania	100 000,00	100 000,00
	1. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
	2. Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne	100 000,00	100 000,00
	– długoterminowe		
	– krótkoterminowe	100 000,00	100 000,00
	3. Pozostałe rezerwy		
	– długoterminowe		
	– krótkoterminowe		
II	Zobowiązania długoterminowe	440 255,33	606 272,33
	1. Wobec jednostek powiązanych		
	2. Zobowiązania wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		
	3. Wobec pozostałych jednostek	440 255,33	606 272,33
	a) kredyty i pożyczki		
	b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		
	c) inne zobowiązania finansowe		
	d) zobowiązania wekslowe		
	e) inne	440 255,33	606 272,33
III	Zobowiązania krótkoterminowe	1 317 703,54	647 857,37
	1. Zobowiązania wobec jednostek powiązanych		
	a) z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności:		
	– do 12 miesięcy		
	– powyżej 12 miesięcy		
	b) inne		
	2. Zobowiązania wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		
	a) z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności:		
	– do 12 miesięcy		
	– powyżej 12 miesięcy		
	b) inne		

Rachunek zysków i strat

sporządzony za okres 01.01.2022–31.12.2022 (wariant kalkulacyjny) w zł

Suma w zł na:

Pasywa	31.12.2022	31.12.2021
3. Wobec pozostałych jednostek	1 317 703,54	647 857,37
a) kredyty i pożyczki		
b) zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		
c) inne zobowiązania finansowe		
d) z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności	695 477,23	421 403,70
– do 12 miesięcy	695 477,23	421 403,70
– powyżej 12 miesięcy		
e) zaliczki otrzymane na dostawy		
f) zobowiązania wekslowe		
g) zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych oraz innych tytułów publicznoprawnych	229 353,95	42 040,27
h) zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	16 747,79	
i) inne zobowiązania	376 124,57	184 413,40
4. Fundusze specjalne		
IV Rozliczenia międzyokresowe	38 079,97	34 082,12
1. Ujemna wartość firmy		
2. Inne rozliczenia międzyokresowe	38 079,97	34 082,12
– długoterminowe		
– krótkoterminowe	38 079,97	34 082,12
PASYWA RAZEM	412 956 115,30	406 637 754,25

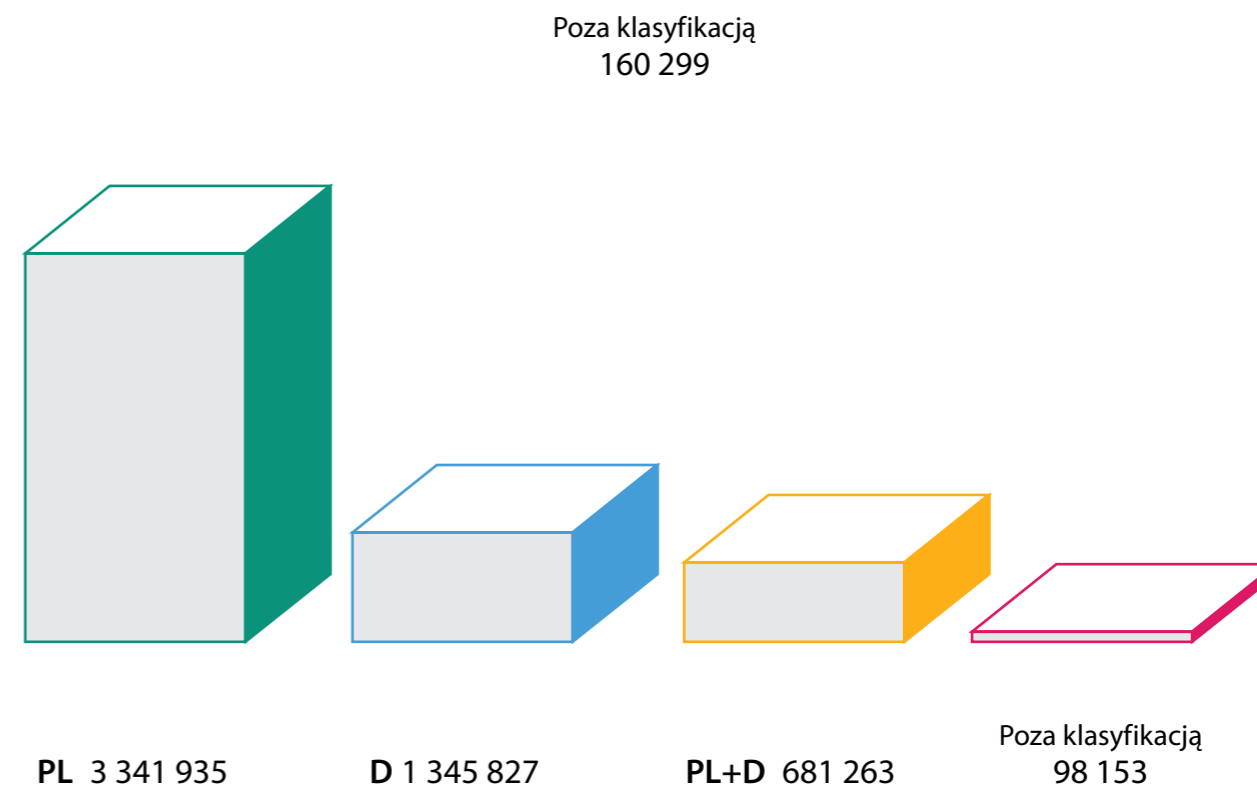
	za rok 2022	za rok 2021
A. Przychody działalności pożytku publicznego	959 720,23	706 425,43
I Przychody działalności nieodpłatnej	959 720,23	706 425,43
II Przychody działalności odpłatnej		
B. Koszty realizacji zadań pożytku publicznego	7 546 127,05	6 168 088,71
I Koszty działalności nieodpłatnej	7 546 127,05	6 168 088,71
II Koszty działalności odpłatnej		
C. Wynik finansowy działalności pożytku publicznego (A-B)	-6 586 406,82	-5 461 663,28
D. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	6 692 125,14	4 715 420,04
I Przychody netto ze sprzedaży produktów	6 692 125,14	4 715 420,04
E. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	5 755 121,40	5 344 044,77
I Koszt własny sprzedanych produktów	5 755 121,40	5 344 044,77
F. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży (D-E)	937 003,74	-628 624,73
G. Koszty ogólnego zarządu	2 432 087,76	2 178 883,58
H. Zysk/strata na działalności statutowej, statutowej działalności pożytku publicznego i gospodarczej (C+F-G)	-8 081 490,85	-8 269 171,59
I. Pozostałe przychody operacyjne	3 795,20	4 940,69
I Zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych		
II Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		
III Inne przychody operacyjne	3 795,20	4 940,69
J. Pozostałe koszty operacyjne	23 379,70	5 146,68
I Strata z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych		
II Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		
III Inne koszty operacyjne	23 379,70	5 146,68
K. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (H+I-J)	-8 101 075,35	-8 269 377,58
L. Przychody finansowe	13 918 336,41	2 497 105,06
I Dywidendy i udziały w zyskach		
a od jednostek powiązanych, w tym:		
– w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		

b	od jednostek pozostałych, w tym:		
	– w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		
II	Odsetki, w tym:	13 888 018,41	2 355 940,97
	od jednostek powiązanych		
III	Zysk z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:	30 318,00	141 164,09
	w jednostkach powiązanych		
IV	Aktualizacja wartości aktywów finansowych		
V	Inne		
M.	Koszty finansowe	6 727,03	16 095,28
I	Odsetki, w tym:	95,83	136,94
	dla jednostek powiązanych		
II	Strata z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:		
	w jednostkach powiązanych		
III	Aktualizacja wartości aktywów finansowych		8 308,00
IV	Inne	6 631,20	7 650,34
N.	Zysk (strata) brutto (K+L-M)	5 810 534,03	-5 788 367,80
O.	Podatek dochodowy		
P.	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)		
R.	Zysk (strata) netto (N-O-P)	5 810 534,03	-5 788 367,80

Dotacje przyznane w 2022 roku

A. Dotacje w podziale na kraje realizacji

Miejsce realizacji projektu	Liczba projektów	Przyznano w zł	Udział procentowy przyznanych kwot
Polska	126	4 393 041,20	66,81%
Niemcy	41	1 224 141,25	18,62%
Polska i Niemcy	30	895 297,00	13,62%
Poza klasyfikacją (także poza Polską i Niemcami)	2	62 490,03	0,95%
Razem	199	6 574 969,48	100,00%

B. Dotacje na projekty realizowane w Polsce w podziale na województwa

Suma dotacji na projekty realizowane w Polsce – 100%

Miejsce realizacji projektu	Liczba projektów	Przyznano w zł	Udział procentowy
dolnośląskie	22	624 114,20	14,21%
kujawsko-pomorskie	3	40 133,50	0,91%
lubelskie	1	29 900,00	0,68%
lubuskie	6	418 000,00	9,52%
łódzkie	3	71 640,10	1,63%
małopolskie	7	234 006,85	5,33%
mazowieckie	46	1 879 092,50	42,77%
opolskie	2	38 000,00	0,87%
podkarpackie	0	0,00	0,00%
podlaskie	3	110 000,00	2,50%
pomorskie	10	323 000,00	7,35%
śląskie	4	82 500,00	1,88%
świętokrzyskie	0	0,00	0,00%
warmińsko-mazurskie	3	105 467,00	2,40%
wielkopolskie	7	157 100,00	3,58%
zachodniopomorskie	4	115 000,00	2,62%
więcej niż jedno województwo	5	165 087,05	3,76%
Razem Polska	126	4 393 041,20	100,00%

C. Dotacje na projekty realizowane w Niemczech w podziale na kraje związkowe

Suma dotacji na projekty realizowane w Niemczech – 100%

Region	Liczba projektów	Przyznano w zł	Udział procentowy
Badenia-Wirtembergia	0	0,00	0,00%
Bawaria	6	91 698,72	7,49%
Berlin	10	296 198,05	24,20%
Brandenburgia	4	143 221,05	11,70%
Brema	1	40 920,30	3,34%
Dolna Saksonia	2	53 098,88	4,34%
Hamburg	0	0,00	0,00%
Hesja	1	27 280,20	2,23%
Meklemburgia-Pomorze Przednie	2	40 010,96	3,27%
Nadrenia Północna-Westfalia	4	60 496,39	4,94%
Nadrenia-Palatynat	1	10 457,41	0,85%
Saara	0	0,00	0,00%
Saksonia	2	36 373,60	2,97%
Saksonia-Anhalt	1	27 280,20	2,23%
Szlezwik-Holsztyn	0	0,00	0,00%
Turyngia	1	45 467,00	3,71%
Niemcy (więcej niż jeden land)	6	351 638,49	28,73%
Razem Niemcy	41	1 224 141,25	100,00%

Rada FWPN Zarząd FWPN

według stanu na 31 grudnia 2022 roku

Rada

Współprzewodniczący

prof. dr hab. Piotr Madajczyk

Historyk i politolog. Od 1990 roku w Instytucie Studiów Politycznych PAN w Warszawie. Obecnie kieruje Zakładem Studiów nad Niemcami, jest redaktorem naczelnym „Rocznika Polsko-Niemieckiego” oraz członkiem kolegium redakcyjnego „Dziejów Najnowszych”. Wykładowca na Uczelni Łazarskiego w Warszawie. W latach 2010–2015 był w Radzie Naukowej Fundacji Flucht, Vertreibung, Versöhnung w Berlinie. Jego zainteresowania badawcze obejmują problematykę mniejszości narodowych w Polsce, stosunków polsko-niemieckich w XX wieku, przymusowych migracji w Europie Środkowo-Wschodniej po 1945 roku, historii najnowszej Polski. Prowadzi odczyty i wykłady w Polsce i w Niemczech, publikuje artykuły naukowe w czasopiśmie. Poza pracą naukową zajmuje się także publicystyką historyczną oraz komentuje aktualne wydarzenia w Niemczech i Austrii (Polskie Radio 24, TOK FM, Program 1 Polskiego Radia i Program 3 Polskiego Radia). Najważniejsze publikacje książkowe to: „Przyłączenie Śląska Opolskiego do Polski 1945–1948” (1996), „Niemcy polscy 1944–1989” (2001), „Polska jako państwo narodowe. Historia i pamięć” (2008, razem z D. Berlińską) i „Czystki etniczne i klasowe w Europie w XX wieku. Szkice do problemu” (2010).

Markus Meckel

Były minister spraw zagranicznych NRD, pastor. Pełni funkcję przewodniczącego Rady Federalnej Fundacji Badań nad Dyktaturą SED, której działalność zainicjował. Jest też członkiem kuratorium Europejskiej Sieci „Pamięć i Solidarność”. Od 12 października 2013 roku do 22 września 2016 roku pełnił funkcję prezydenta Niemieckiego Ludowego Związku Opieki nad Grobami Wojennymi. Zajmuje się europejską polityką zagraniczną i działa na rzecz wspierania demokracji. Studiował teologię w Naumburgu i Berlinie. W latach 70. i 80. XX wieku zaangażowany w byłej NRD w polityczną działalność opozycyjną. W 1989 roku zainicjował wraz z Martinem Gutzeitem założenie w NRD Socjaldemokratycznej Partii Niemiec (SDP). W 1990 roku pełnił funkcję urzędującego przewodniczącego wschodniej SPD. Po wolnych wyborach w 1990 roku był członkiem Izby Ludowej NRD i ministrem spraw zagranicznych NRD. W latach 1990–2009 poseł do Bundestagu, a od 1994 do 2009 roku przewodniczący Niemiecko-Polskiej Grupy Parlamentarnej Bundestagu. Pełnił funkcję zastępcy rzecznika ds. polityki zagranicznej frakcji SPD. W latach 1998–2006 był przewodniczącym delegacji niemieckiej w Zgromadzeniu Parlamentarnym NATO, a od 2000 do 2002 roku wiceprezydentem Zgromadzenia Parlamentarnego NATO.

Członkowie

Catrin Czyganowski

Od lipca 2019 roku zastępczyni kierownika referatu ds. Europy Środkowej w niemieckim Ministerstwie Spraw Zagranicznych. W 2008 roku wstąpiła do służby zagranicznej. W latach 2010–2013 pracowała w referacie ds. Bałkanów Zachodnich niemieckiego MSZ, w latach 2013–2016 była zastępczynią kierownika wydziału kultury Ambasady Niemiec w Pekinie, a w latach 2016–2019 – kierowniczką wydziału ekonomicznego Ambasady Niemiec w Belgradzie.

Catrin Czyganowski ukończyła podwójne studia niemiecko-francuskie na Uniwersytecie w Pasawie (dyplom Kulturwirt – francuskojęzyczny obszar kulturowy) oraz stosunki międzynarodowe na Uniwersytecie Marca Blocha w Strasburgu, a także studia europejskie na Uniwersytecie Humboldtów w Berlinie.

prof. dr hab. Eugeniusz Cezary Król

Historyk i politolog, profesor zwyczajny nauk humanistycznych. W 1969 roku ukończył studia historyczne na Uniwersytecie Warszawskim, gdzie w 1976 roku doktoryzował się na podstawie pracy „Okupant niemiecki wobec szkolnictwa polskiego na terenie Generalnej Guberni w okresie drugiej wojny światowej (1939–1944)”. Na przełomie lat 70. i 80. XX wieku współpracował z Niezależną Oficyną Wydawniczą. Od 1993 do 2016 roku był pracownikiem naukowo-badawczym Instytutu Studiów Politycznych PAN, gdzie w 1999 roku habilitował się na podstawie pracy „Propaganda i indoktrynacja narodowego socjalizmu w Niemczech 1919–1945”. W 2007 roku otrzymał tytuł profesora nauk humanistycznych. W latach 1999–2000 jako profesor gościnny wykładał na Uniwersytecie Johanna Gutenberga w Moguncji. W latach 2002–2006 był dyrektorem Stacji Naukowej PAN w Berlinie, a od 2012 do 2016 roku pełnił funkcję dyrektora Instytutu Studiów Politycznych PAN. W latach 2002–2015 był także wykładowcą w Collegium Civitas w Warszawie. W latach 2016–2019 był profesorem i nauczycielem akademickim na Wydziale Zarządzania Kulturą Wizualną Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.

Za książkę „Propaganda i indoktrynacja narodowego socjalizmu w Niemczech 1919–1945” otrzymał nagrodę KLIO (Warszawa, 1999) i Nagrodę im. Jana Długosza (Kraków, 2000), za publikację „Polska i Polacy w propagandzie narodowego socjalizmu w Niemczech 1919–1945” – nagrodę KLIO (Warszawa, 2006) i Nagrodę im. Joachima Lelewela (Warszawa, 2008). Jest także tłumaczem i edytorem polskiego wyboru „Dzienników” Josepha Goebbelsa (tom 1–3, wyd. 2013–2014) oraz krytycznej edycji w języku polskim „Mein Kampf” Adolfa Hitlera (2020).

prof. dr hab. Grzegorz Kucharczyk

Profesor nauk humanistycznych, pracownik Instytutu Historii PAN (w latach 2005–2016 kierownik Pracowni Historii Niemiec i Stosunków Polsko-Niemieckich IH PAN w Poznaniu) oraz Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim. Członek Rady Instytutu Zachodniego w Poznaniu.

Autor kilkunastu monografii naukowych poświęconych historii Prus i Niemiec w XIX i XX wieku, dziejom stosunków polsko-niemieckich oraz historii myśli politycznej. Zajmuje się również historią XX-wiecznych ludobójstw. Napisał m.in.: „Prusy, Rosja i kwestia polska w myśli politycznej Constantina Frantza 1817–1891” (Warszawa, 1999), „Cenzura pruska w Wielkopolsce w okresie zaborów” (Poznań, 2001), „Pierwszy Holocaust XX wieku” (Warszawa, 2004), „Niemcy i racja stanu. Myśl polityczna Jacques’a Bainville’a” (Warszawa, 2005), „Hohenzollernowie” (Poznań, 2016). Publikował między innymi na łamach „Zeitschrift für Ostmitteleuropa-Forschung” i „Jahrbuch für die Geschichte Mittel- und Ostdeutschlands”. Jest współautorem i redaktorem wielotomowej „Historii Prus” powstałej w IH PAN.

Cornelia Pieper

Polityczka, dyplomatką, studiowała lingwistykę stosowaną na uniwersytetach w Lipsku i w Warszawie, dyplomowana tłumaczka języków polskiego i rosyjskiego. Od 1990 roku czynna w polityce na poziomie kraju związkowego i federacji. W latach 2001–2005 sekretarz generalna FDP. W latach 1998–2013 posłanka do Bunde-

stagu z ramienia frakcji FDP, wiceprzewodnicząca Komisji Oświaty, Badań i Szacowania Konsekwencji Rozwoju Technologii, rzeczniczka frakcji FDP ds. polityki badań naukowych. W latach 2009–2013 sekretarz stanu w niemieckim Ministerstwie Spraw Zagranicznych i koordynatorka rządu federalnego ds. międzypolitycznych relacji polsko-niemieckich. Od sierpnia 2014 roku konsul generalna Republiki Federalnej Niemiec w Gdańsku. Wyróżniona w 2010 roku tytułem doktora h.c. Uniwersytetu Dokkyo w Japonii, a w 2011 roku tytułem profesora h.c. Uniwersytetu im. Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Manuel Sarrazin

Historyk. Studiował historię, dzieje Europy Wschodniej oraz prawo, najpierw na Uniwersytecie w Bremie, później w Hamburgu. Od roku 1998 należy do partii Bündnis 90/Die Grünen Hamburg, a w latach 2011–2015 był zastępcą przewodniczącego landu tej partii. W latach 2008–2021 poseł do Bundestagu. W latach 2014–2018 członek zarządu w Europäische Bewegung Deutschland e.V. Od 2018 wiceprezes Europäische Bewegung Deutschland e.V., a w latach 2018–2021 przewodniczący polsko-niemieckiej grupy parlamentarnej w niemieckim Bundestagu. Od lutego 2020 roku przewodniczący Südosteuropa Gesellschaft. Od 1 marca 2022 roku specjalny pełnomocnik rządu federalnego ds. Bałkanów Zachodnich.

Janusz Styczek

Urodził się i wychował w Warszawie. Absolwent Szkoły Głównej Handlowej na kierunku ekonomia oraz Uniwersytetu Warszawskiego na kierunku politologia. Studiował również w Akademii Dyplomatycznej w Wiedniu. Od 1991 roku w Ministerstwie Spraw Zagranicznych RP. W latach 2007–2008 szef wydziału ekonomicznego w Ambasadzie RP w Paryżu, gdzie następnie do roku 2012 zajmował stanowisko radcy ministra i zastępcy szefa placówki. W latach 2014–2020 radca-minister oraz zastępca Ambadora RP w Berlinie. Od września 2020 roku do kwietnia 2023 roku zastępca dyrektora w Departamencie Polityki Europejskiej MSZ. Od 11 kwietnia 2023 roku Chargé d'affaires a.i. Rzeczypospolitej Polskiej w Austrii.

Wiesław Wawrzyniak

Socjolog, dziennikarz. W latach 1968–1972 studiował socjologię na Uniwersytecie Warszawskim, a od 1974 do 1977 roku na Wolnym Uniwersytecie w Berlinie Zachodnim. W latach 1977–1978 studiował sowietologię na Carleton University w Ottawie. Od 1978 redaktor Radia Wolna Europa w Monachium do zamknięcia rozgłośni w 1994 roku. Komentator spraw krajowych i międzynarodowych, szczególnie stosunków polsko-niemieckich w audycji „Fakty, wydarzenia, opinie”. W 1991 roku korespondent wojenny w Słowenii, Chorwacji i Serbii. W latach 1987–1988 asystent (Managing Editor) dyrektora RWE Marka Łatyńskiego. W 1982 roku nagrodzony przez dyrekcję Radia Free Europe/Radio Liberty za audycję „Pomost – telefon do kraju” przełamującą blokadę informacyjną Polski po wprowadzeniu stanu wojennego, co „podniosło prestiż RFE/RL za granicą”. W latach 1998–2005 korespondent polskiej sekcji BBC World Service w Niemczech. Od 2006 do 2009 roku komentator polityczny Polskiego Radia w Berlinie. Współpracownik m.in. „Głosu Ameryki”, TVP, „Rzeczpospolitej”, Deutsche Welle World TV, „Newsweek Polska”, „Newsweek International”. Odniesiony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski za zasługi dla demokracji Polski.

Paul Ziemiak

Urodzony 6 września 1985 roku w Szczecinie. Kiedy miał trzy lata, jego rodzice wraz z nim i jego bratem przybyli do Nadrenii Północnej-Westfalii w ramach polityki przesiedleńczej Helmuta Kohla. Pierwsze doświadczenia polityczne zdobywał w Junge Union. Wkrótce potem wstąpił do CDU. Po studiach pracował w międzynarodowej firmie audytorskiej. W 2014 roku delegaci Junge Union wybrali go na swojego przewodniczącego. Jako przewodniczący federalny był członkiem federalnego zarządu CDU. Od 2017 roku jest członkiem niemieckiego Bundestagu. 8 grudnia 2018 roku został wybrany na sekretarza generalnego CDU. W opozycyjnej frakcji CDU/CSU od wyborów w 2021 roku. Studiował prawo na Uniwersytecie w Osnabrück i Westfälische Wilhelms-Universität w Münster.

Zarząd

Współprzewodniczący

prof. dr hab. Dariusz Makilla

Urodzony 2 kwietnia 1957 roku w Świeciu nad Wisłą. Absolwent filologii polskiej (1980) oraz prawa (1984) na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. W latach 1981–1982 odbywał służbę wojskową. Od 1983 roku zatrudniony na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W 1991 roku obronił doktorat. W latach 2002–2013 pracował na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. W 2013 roku habilitował się na tej uczelni. Od 2013 roku profesor nadzwyczajny w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Warszawie, kierownik Katedry Powszechnej Historii Ustroju i Prawa oraz Doktryn Polityczno-Prawnych na Wydziale Prawa i Administracji Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Warszawie (obecnie Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie). W swojej działalności naukowej zajmuje się dziejami ustroju i prawa w Polsce i Europie, w tym historią Niemiec oraz stosunków polsko-niemieckich. Przebywał na stypendiach w Szwecji (1987), Austrii (1987), Niemczech (1986, 1988, 1989, 2003, 2004, 2005), między innymi w Max-Planck-Institut für europäische Rechtsgeschichte we Frankfurcie nad Menem (2003, 2005), Herzog August Bibliothek w Wolfenbüttel (1989, 2004). Autor trzech monografii, podręcznika akademickiego, ponad stu artykułów publikowanych w Polsce i za granicą.

dr Johannes von Thadden

Johannes von Thadden jest prezesem Zarządu Airbus Poland SA w Warszawie. Od lat zaangażowany we współpracę polsko-niemiecką, zasiada m.in. w Federalnym Zarządzie Towarzystw Polsko-Niemieckich. Studiował ekonomię, historię i nauki polityczne, tematem jego pracy doktorskiej był rozwój polityczny i gospodarczy Polski w latach 1945–1980. Od 1981 do 1982 roku przebywał dzięki Stypendium Fullbrighta na Uniwersytecie w Seattle. Po powrocie do Niemiec był pracownikiem naukowym na Uniwersytecie Kraju

Saary. Od 1984 roku pracował w Niemieckiej Izbie Przemysłu i Handlu (DIHK), w tym jako osobisty referent dyrektora generalnego, a także jako kierownik biura dyrektora i prezesa tej instytucji. W latach 2004–2007 był dyrektorem zarządzającym CDU. W 2011 roku opublikował powieść historyczną „Greif und Kreuz” („Gryf i krzyż”) o polsko-niemieckiej chrystianizacji Pomorza w XII wieku.

Członkowie

Irene Hahn-Fuhr

Członkini kierownictwa Zentrum Liberale Moderne, think-tanku działającego w obszarze edukacji obywatelskiej i współpracy międzynarodowej. Pracowała m.in. jako ekspertka i kierowniczka biura rzecznika ds. polityki europejskiej frakcji Bündnis90/Die Grünen w Bundestagu, współpracowała z Niemieckim Towarzystwem Polityki Zagranicznej (DGAP) i Uniwersytetem Europejskim Viadrina, ostatnio kierowała warszawskim biurem Fundacji im. Heinricha Bölla. Zajmuje się procesami demokratyzacji, wymianą kulturalną i społeczną, angażując się na rzecz przewycięzania stereotypów narodowych i integracji europejskiej. Publikuje w różnych mediach. Poza działalnością w Zarządzie FWPN jest m.in. członkinią Rady Fundacji „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego i Grupy Kopernika.

Cornelius Ochmann

Dyrektor zarządzający, specjalista ds. polityki europejskiej, relacji UE–Rosja oraz Polski, Ukrainy, Białorusi. Studiował na uniwersytetach w Mouguncji i we Wrocławiu. Przebywał na stypendiach badawczych w Moskwie i Jerozolimie (Hebrew University). W latach 1994–2013 pracował w Fundacji Bertelsmanna, gdzie był m.in. odpowiedzialny za projekt International Bertelsmann Forum (IBF). Współpracował także z Bankiem Światowym i europejskimi instytucjami w ramach relacji z krajami Europy Wschodniej. Z uwagi na raporty przygotowywane w Fundacji Bertelsmanna ma doświadczenie w polityce międzynarodowej. Publikował w Polsce w „Nowej Europie Wschodniej”, jest członkiem Rady w „New Eastern Europe”.

dr Krzysztof Rak

Dyrektor zarządzający, historyk filozofii, tłumacz, publicysta, ekspert w dziedzinie stosunków międzynarodowych. Absolwent filozofii na Uniwersytecie Warszawskim. Przez kilka lat był asystentem na Wydziale Filozofii filii Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku (obecnie Uniwersytet w Białymstoku). W latach 90. XX wieku pracował jako urzędnik w Kancelarii Prezydenta, Ministerstwie Spraw Zagranicznych oraz Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, gdzie zajmował się problematyką międzynarodową (stosunki polsko-niemieckie, polityka europejska). Później został rzecznikiem prasowym Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych. W latach 2006–2008 był członkiem zarządu FWP. W latach 2007–2009 pracował w TVP, najpierw jako szef redakcji zagranicznej Agencji Informacji TVP, a potem jako szef „Wiadomości”. Od drugiej połowy lat 90. XX wieku prowadził działalność publicystyczną (tematyka międzynarodowa) przede wszystkim w „Życiu” i „Wprost”. Ponadto publikował w „Gazecie Wyborczej”, „Gazecie Polskiej”, „Naszym Dzienniku”, „Frankfurter Allgemeine Zeitung”, „Die Welt”, „Handelsblatt”, „Sarmatian Review”. Obecnie współpracuje z „Rzeczpospolitą” i „Nową Konfederacją”.

Aleksandra Rybińska-Wróbel

Politolog. Absolwentka Instytutu Nauk Politycznych w Paryżu (Sciences-Po). Publicystka portalu wPolityce.pl, telewizji wPolsce.pl i tygodnika „Sieci”, ekspert think-tanku The Warsaw Institute, członek zarządu Fundacji Macieja Rybińskiego i zarządu głównego Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich (SDP). Dorastała w Niemczech, we Francji i w Wielkiej Brytanii. W latach 2006–2011 dziennikarka „Rzeczpospolitej” i „Uważam Rze”, a następnie (w latach 2013–2014) kierownik działu zagranicznego w „Gazecie Polskiej Codziennie”. Publikowała m.in. w „Gazecie Polskiej”, „Nowej Konfederacji”, „The Warsaw Institute Review”, kwartalniku „Rzeczy Wspólne”, „Teologii Politycznej”, „Gazecie Bankowej”, „BBC World Service”, „Welt am Sonntag” i „Der Tagesspiegel”. Od 2014 roku związana z Fratrią.

Zespół FWP

według stanu na 31 grudnia 2022 roku

Dyrektorzy – członkowie Zarządu

Cornelius Ochmann

Krzysztof Rak

Pracownicy

Beata Sobczak

kierowniczka organizacyjna

Projekty własne, wnioski o dotację

Ewa Baran

koordynatorka projektów,
specjalistka ds. finansów i grantów

Joanna Czudec

kierowniczka programowa

Małgorzata Gmiter

koordynatorka projektów,
specjalistka ds. projektów edukacyjnych

Aneta Jędrzejczak

koordynatorka projektów, specjalistka
ds. komunikacji wewnętrznej oraz HR

Tomasz Markiewicz

koordynator projektów,
specjalista ds. projektów historycznych

Magdalena Przedmojska

koordynatorka projektów, specjalistka
ds. nowych mediów i komunikacji
zewnętrznej

Administracja

Anna Łaniecka

główna księgowa

Tadeusz Stolarski

pracownik administracji

Biuro w Berlinie

Karolina Fuhrmann

koordynatorka projektów

Centrum Konferencyjne Zielna

Agnieszka Czuj

specjalistka ds. organizacji konferencji

Katarzyna Przystawska

specjalistka ds. organizacji konferencji

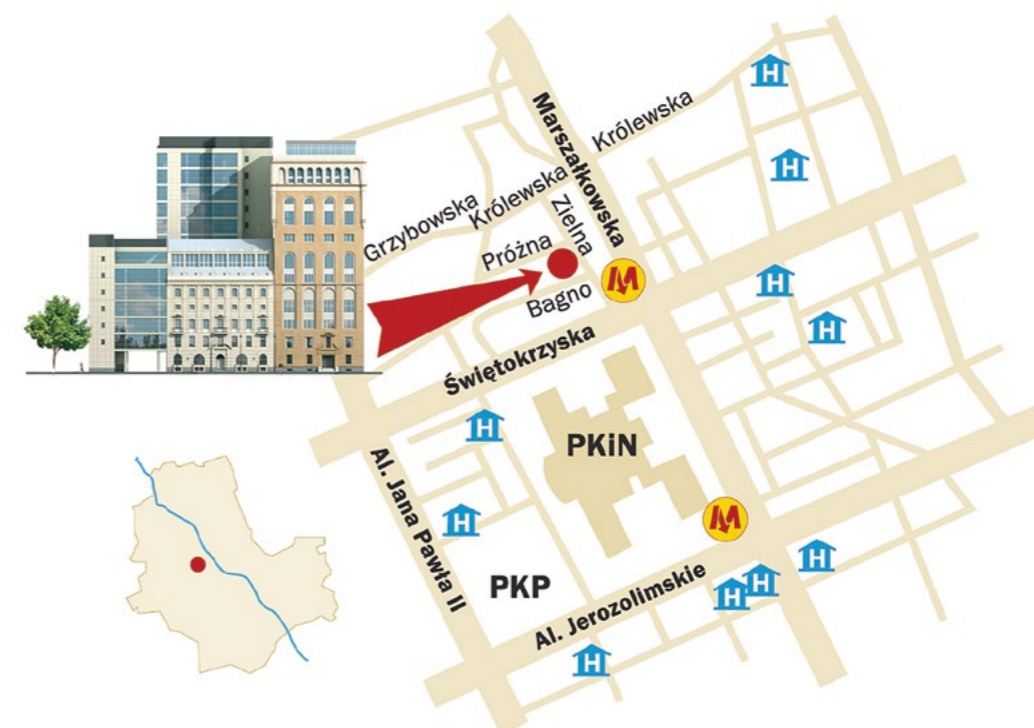
Aktualny wykaz
pracowników Biura FWP
wraz z numerami telefonów
i adresami e-mail jest
dostępny na stronie
www.fwpn.org.pl

Centrum Konferencyjne Zielna

Centrum Konferencyjne Zielna to pięć sal konferencyjnych o powierzchni od 45 do 250 m kw. oraz pięć sal szkoleniowych o powierzchni od 16 do 55 m kw. Każda z nich, w zależności od potrzeb, może być dowolnie zaaranżowana jako sala szkoleniowa, sala seminaryjna czy warsztatowa. Wszystkie sale konferencyjne wyposażone są w nagłośnienie, system tłumaczenia symultanicznego, system dyskusyjny, system prezentacji

obrazu, dostęp do sieci internetowej dla uczestników spotkania oraz inny sprzęt i urządzenia ułatwiające efektywne prowadzenie konferencji, szkoleń, seminariów i innych spotkań. Wszystkie sale są klimatyzowane, widne oraz wyposażone w projektor i flipchart.

Właścicielem Centrum Zielna jest Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej.
Więcej informacji: www.centrumzielna.pl

Oferujemy:

najlepszą lokalizację – ściśle centrum Warszawy – skrzyżowanie Marszałkowskiej i Świętokrzyskiej, bezpośrednio przy skrzyżowaniu I i II linii metra przy stacji Świętokrzyska, wysoki standard wykończenia (klasa a2), dostępność sal konferencyjnych dla niepełnosprawnych. Zapewniamy niską cenę, fachową obsługę, wysoki standard, catering, pomoc w organizacji Państwa przedsięwzięcia.

Kontakt:

Centrum Konferencyjne Zielna
ul. Zielna 37, 00-108 Warszawa
e-mail: agnieszka@centrumzielna.pl
tel. (+48) 22 338 67 67
e-mail: katarzyna@centrumzielna.pl
tel. (+48) 22 338 67 83

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej
Sprawozdanie z działalności za rok 2022

Redakcja:

Tomasz Markiewicz

Opracowanie informatyczne:

Janusz Rolecki

Tłumaczenie:

Andreas Volk

Fotografie:

Archiwum FWPN

Opracowanie graficzne i skład:

Babaloo s.c, Kinga Salwińska

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

ul. Zielna 37

00-108 Warszawa

fwpn@fwpn.org.pl

www.fwpn.org.pl

www.sdpz.org

www.centrumzielna.pl

